

2026/467

26.2.2026

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2026/467

z dnia 24 lutego 2026 r.

w sprawie wdrożenia wzmocnionej współpracy w zakresie ustanowienia pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy na lata 2026 i 2027

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 212,

uwzględniając decyzję Rady (UE) 2026/258 z dnia 29 stycznia 2026 r. upoważniającą do wzmocnionej współpracy w zakresie ustanowienia pożyczki dla Ukrainy ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 24 lutego 2022 r. prezydent Federacji Rosyjskiej ogłosił „specjalną operację wojskową” w Ukrainie, a siły zbrojne Rosji rozpoczęły niczym niesprokowaną i nieuzasadnioną wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie. Ta nielegalna wojna napastnicza jest rażącym pogwałceniem integralności terytorialnej, suwerenności i niezależności Ukrainy, jak również narusza zakaz użycia siły zapisany w art. 2 ust. 4 Karty Narodów Zjednoczonych, który jest imperatywną zasadą prawa międzynarodowego, oraz innych wartości Karty Narodów Zjednoczonych.
- (2) Od wybuchu niczym niesprokowanej i nieuzasadnionej wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie Unia, jej państwa członkowskie i europejskie instytucje finansowe uruchomiły bezprecedensowe wsparcie na rzecz gospodarczej, społecznej, finansowej i obronnej odporności Ukrainy. Wsparcie to łączy wsparcie z budżetu Unii, w tym wyjątkową pomoc makrofinansową oraz wsparcie z Europejskiego Banku Inwestycyjnego i Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju, w pełni lub częściowo gwarantowane przez budżet Unii, a także dalsze wsparcie finansowe ze strony państw członkowskich.
- (3) W latach 2022 i 2023 decyzjami Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/313 ⁽³⁾, (UE) 2022/1201 ⁽⁴⁾, (UE) 2022/1628 ⁽⁵⁾ oraz rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2463 ⁽⁶⁾ ogółem udostępniono Ukrainie pomoc makrofinansową w wysokości 25 200 000 000 EUR. Wsparcie to stanowi jeden z głównych czynników wspomagających makroekonomiczną i finansową odporność Ukrainy w krytycznym czasie.

⁽¹⁾ Dz.U. L, 2026/258, 2.2.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2026/258/oj>.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 11 lutego 2026 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 24 lutego 2026 r.

⁽³⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/313 z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej Ukrainie (Dz.U. L 55 z 28.2.2022, s. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/313/oj>).

⁽⁴⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1201 z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie udzielenia wyjątkowej pomocy makrofinansowej Ukrainie (Dz.U. L 186 z 13.7.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1201/oj>).

⁽⁵⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1628 z dnia 20 września 2022 r. w sprawie udzielenia wyjątkowej pomocy makrofinansowej Ukrainie, wzmocnienia wspólnego funduszu rezerw w drodze gwarancji państw członkowskich oraz szczegółowego tworzenia rezerw na niektóre zobowiązania finansowe związane z Ukrainą gwarantowane na podstawie decyzji nr 466/2014/UE, oraz w sprawie zmiany decyzji (UE) 2022/1201 (Dz.U. L 245 z 22.9.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1628/oj>).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2463 z dnia 14 grudnia 2022 r. ustanawiające instrument wsparcia dla Ukrainy na 2023 r. (pomoc makrofinansowa +) (Dz.U. L 322 z 16.12.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj>).

- (4) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/792 ⁽⁷⁾, ustanowiono Instrument na rzecz Ukrainy jako wyjątkowy średnioterminowy instrument, który łączy dwustronne wsparcie udzielane Ukrainie przez Unię, zapewniając koordynację i skuteczność (zwany dalej „Instrumentem na rzecz Ukrainy”). W latach 2024–2027 Instrument na rzecz Ukrainy zapewnia pomoc w zaspokajaniu potrzeb finansowych Ukrainy i przyczynia się do jej odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji, wspierając jednocześnie starania Ukrainy w zakresie reform realizowanych w ramach jej ścieżki ku członkostwu w Unii.
- (5) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/2773 ⁽⁸⁾ ustanowiono Mechanizm współpracy pożyczkowej dla Ukrainy i udzielono Ukrainie wyjątkowej pomocy makrofinansowej. Pomoc ta stanowiła wkład Unii w ramach inicjatywy grupy G-7 „Pożyczki dla Ukrainy przyspieszające wykorzystanie nadzwyczajnych przychodów” (zwane dalej „pożyczkami ERA”), która wspólnie pomogła w wyeliminowaniu luki w finansowaniu Ukrainy w 2025 r.
- (6) Rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie spowodowała w Ukrainie ogromne szkody, a koszty odbudowy i rekonstrukcji na dzień 31 grudnia 2024 r. oszacowano na 506 000 000 000 EUR. Co więcej, Ukraina utraciła dostęp do międzynarodowych rynków finansowych i doświadczyła znacznego spadku dochodów publicznych, a jednocześnie znacznie wzrosły wydatki publiczne. W tym kontekście można przewidywać, że w nadchodzących latach Ukraina będzie mieć znaczne potrzeby finansowe.
- (7) W dniu 9 września 2025 r. Ukraina złożyła do Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) oficjalny wniosek o nowy program na pokrycie dodatkowych potrzeb finansowych w latach 2026–2029. Program ten stanowiłby kontynuację pomyślnie zrealizowanego istniejącego programu MFW, w ramach którego Ukraina podlegała ośmiu przeglądom, ale uwzględnia fakt, że rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie nadal trwa. Zdolność MFW do uruchomienia nowego programu jest uzależniona od uzyskania wystarczających gwarancji finansowania od innych partnerów, w tym od Unii.
- (8) Pomimo trwających międzynarodowych wysiłków na rzecz pokojowego rozwiązania konfliktu przedłużanie się rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie spowodowało znaczne szkody w krytycznej infrastrukturze obronnej, cywilnej i energetycznej Ukrainy, co wymaga uruchomienia znacznych dodatkowych zasobów w celu zaspokojenia najpilniejszych potrzeb finansowych Ukrainy.
- (9) Rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie stanowi strategiczne zagrożenie geopolityczne dla całej Unii i wymaga, by państwa członkowskie wykazały się siłą i jednością. W związku z tym wsparcie Unii powinno być szybko uruchamiane i zdolne do elastycznego dostosowywania z myślą o doraźnej pomocy i krótkoterminowej odbudowie na drodze do przyszłej rekonstrukcji.
- (10) Zgodnie z artykułami dotyczącymi odpowiedzialności państw za działania niezgodne z prawem międzynarodowym, przyjętymi w 2001 r. przez działającą przy Organizacji Narodów Zjednoczonych Komisję Prawa Międzynarodowego na jej 53. sesji i uwzględnionymi przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w rezolucji nr 56/83, oraz zgodnie z międzynarodowym prawem zwyczajowym Rosja – jako państwo odpowiedzialne – jest zobowiązana do pełnego naprawienia szkód wyrządzonych swoją wojną napastniczą przeciwko Ukrainie.

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/792 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Instrumentu na rzecz Ukrainy (Dz.U. L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/2773 z dnia 24 października 2024 r. w sprawie ustanowienia Mechanizmu współpracy pożyczkowej dla Ukrainy oraz udzielenia Ukrainie wyjątkowej pomocy makrofinansowej (Dz.U. L, 2024/2773, 28.10.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj>).

- (11) W decyzji Rady (WPZiB) 2022/335⁽⁹⁾ i w rozporządzeniu Rady (UE) 2022/334⁽¹⁰⁾ zabrania się transakcji związanych z zarządzaniem rezerwami oraz aktywami Centralnego Banku Federacji Rosyjskiej, w tym transakcji z jakąkolwiek osobą prawną, podmiotem lub organem działającym w imieniu lub pod kierownictwem Banku Centralnego Federacji Rosyjskiej. W konkluzjach z dnia 27 czerwca 2024 r., 17 października 2024 r. i 19 grudnia 2024 r. Rada Europejska stwierdziła, że – z zastrzeżeniem prawa Unii – aktywa Rosji powinny pozostać immobilizowane do czasu zakończenia przez Rosję wojny napastniczej przeciwko Ukrainie i zrekompensowania jej szkód spowodowanych tą wojną.
- (12) Ponadto w rozporządzeniu Rady (UE) 2025/2600⁽¹¹⁾ zakazuje się tymczasowo transferów aktywów lub rezerw Centralnego Banku Federacji Rosyjskiej do czasu gdy Rosja zakończy swoją wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie, zapewni Ukrainie reparacje w zakresie niezbędnym do umożliwienia jej odbudowy, bez niekorzystnych konsekwencji gospodarczych lub finansowych dla Unii, oraz działania Rosji w kontekście jej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie obiektywnie nie będą już wiązać się z dużym ryzykiem wystąpienia poważnych trudności dla gospodarki Unii i jej państw członkowskich.
- (13) W konkluzjach z dnia 18 grudnia 2025 r. Rada Europejska wyraziła zgodę na udzielenie Ukrainie pożyczki w wysokości 90 000 000 000 EUR na lata 2026 i 2027 w oparciu o zaciąganie pożyczek przez Unię na rynkach kapitałowych, które to pożyczki będą wsparte marginesem elastyczności budżetu Unii. W konkluzjach Rady Europejskiej stwierdzono również, że w ramach wzmocnionej współpracy zgodnie z art. 20 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) jakiegokolwiek uruchomienie zasobów budżetu Unii w formie gwarancji w odniesieniu do tej pożyczki nie będzie miało wpływu na zobowiązania finansowe Republiki Czeskiej, Węgier i Słowacji. Tego samego dnia 25 państw członkowskich uzgodniło, że Ukraina powinna spłacić pożyczkę dopiero po otrzymaniu reparacji. Do tego czasu aktywa Centralnego Banku Federacji Rosyjskiej powinny pozostać immobilizowane, a Unia zastrzega sobie prawo do wykorzystania ich do spłaty pożyczki, w pełnej zgodności z prawem unijnym i międzynarodowym. Te państwa członkowskie podkreśliły znaczenie następujących elementów w odniesieniu do pożyczki: wzmocnienie europejskiego i ukraińskiego przemysłu obronnego; dalsze podtrzymywanie przez Ukrainę praworządności obejmujące walkę z korupcją oraz szczególnie charakter polityki bezpieczeństwa i obrony określonych państw członkowskich oraz interesy w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony wszystkich państw członkowskich.
- (14) W dniu 29 stycznia 2026 r. Rada przyjęła decyzję (UE) 2026/258 upoważniającą Belgię, Bułgarię, Danię, Niemcy, Estonię, Irlandię, Grecję, Hiszpanię, Francję, Chorwację, Włochy, Cypr, Łotwę, Litwę, Luksemburg, Maltę, Niderlandy, Austrię, Polskę, Portugalię, Rumunię, Słowenię, Finlandię i Szwecję do podjęcia wzmocnionej współpracy w sprawie ustanowienia pożyczki dla Ukrainy.
- (15) Biorąc pod uwagę sytuację finansową Ukrainy, krytyczną potrzebę posiadania przez Ukrainę zasobów potrzebnych do przeciwdziałania rosyjskiej agresji oraz, w miarę możliwości, do odbudowy, Unia powinna zapewnić dodatkowe wsparcie w celu zaspokojenia pilnych potrzeb Ukrainy w zakresie finansowania i ułatwienia realizacji programu MFW. W tym celu należy ustanowić instrument wsparcia unijnego dla Ukrainy w latach 2026 i 2027 w formie pożyczki, która ma zostać spłacona z reparacji należnych od Rosji (zwanej dalej „pożyczką na potrzeby wsparcia Ukrainy”).
- (16) Pożyczka na potrzeby wsparcia Ukrainy powinna zapewnić Ukrainie pomoc finansową w sposób przewidywalny, ciągły, uporządkowany, elastyczny i terminowy, aby wesprzeć Ukrainę w pokryciu jej potrzeb w zakresie finansowania i obronności, w szczególności potrzeb wynikających z rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie. W szczególności pożyczka na potrzeby wsparcia Ukrainy powinna wspierać stabilność makrofinansową Ukrainy i ułatwić jej finansowanie zewnętrzne, a także wspierać potencjał ukraińskiego przemysłu obronnego poprzez współpracę gospodarczą, finansową i techniczną, przyczyniając się tym samym do zapewnienia Ukrainie przewagi jakościowej sił zbrojnych.

⁽⁹⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2022/335 z dnia 28 lutego 2022 r. w sprawie zmiany decyzji 2014/512/WPZiB dotyczącej środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie (Dz.U. L 57 z 28.2.2022, s. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/335/oj>).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2022/334 z dnia 28 lutego 2022 r. zmieniające rozporządzenie Rady (UE) nr 833/2014 dotyczące środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie (Dz.U. L 57 z 28.2.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/334/oj>).

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2025/2600 z dnia 12 grudnia 2025 r. w sprawie środków nadzwyczajnych mających na celu zaradzenie poważnym trudnościom gospodarczym spowodowanym działaniami Rosji w kontekście wojny napastniczej przeciwko Ukrainie (Dz.U. L, 2025/2600, 13.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2600/oj>).

- (17) Pożyczka na potrzeby wsparcia Ukrainy powinna, z zastrzeżeniem spełnienia określonych warunków, zapewniać Ukrainie wsparcie w formie pożyczki w wysokości do 90 000 000 000 EUR. Zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami Komisja powinna udostępnić Ukrainie pożyczkę na potrzeby wsparcia Ukrainy w ratach, które mogą zostać wypłacone w jednej lub kilku transzach.
- (18) Wsparcie dla Ukrainy w ramach pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy powinno być udostępniane z zastrzeżeniem spełnienia warunku wstępnego, zgodnie z którym Ukraina ma nadal utrzymywać i respektować skuteczne mechanizmy demokratyczne, w tym wielopartyjny system parlamentarny i praworządność, oraz gwarantować poszanowanie praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Utrzymanie i poszanowanie praworządności powinno obejmować walkę z korupcją.
- (19) Pomoc finansowa i gospodarcza dostępna w ramach pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy powinna zostać udostępniona Ukrainie zgodnie z jej potrzebami finansowymi. W tym celu Ukraina powinna przedłożyć Ukraińską strategię finansową dotyczącą jej potrzeb finansowych i źródeł finansowania. Ukraińska strategia finansowa powinna zawierać główne informacje na temat budżetu, sytuacji finansowej i gospodarczej Ukrainy, a także wsparcia, jakie Ukraina otrzymuje od społeczności międzynarodowej.
- (20) Komisja powinna bez zbędnej zwłoki ocenić Ukraińską strategię finansową i działać w ścisłej współpracy z Ukrainą. Biorąc pod uwagę znaczną skalę potrzeb Ukrainy zarówno w zakresie pomocy budżetowej, jak i pomocy na rzecz rozwijania potencjału przemysłu obronnego, a także ograniczenia niektórych partnerów zewnętrznych w zakresie udzielania wsparcia, należy określić orientacyjny podział pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy między te dwie potrzeby finansowe. Przy zapewnieniu całkowitego zaspokojenia potrzeb finansowych Ukrainy na 2026 r., zgodnie z obliczeniami MFW, podział ten powinien mieć charakter orientacyjny, aby odzwierciedlić zmieniające się okoliczności, które mogą mieć wpływ na potrzeby finansowe Ukrainy, oraz aby zapewnić dalsze zaspokajanie tych potrzeb w sposób przewidywalny, ciągły, uporządkowany, elastyczny i terminowy. W swojej ocenie Ukraińskiej strategii finansowej Komisja powinna uwzględnić spójność oczekiwanej luki w finansowaniu zewnętrznym z tym orientacyjnym podziałem.
- (21) Z uwagi na duże znaczenie skutków finansowych nałożonych środków należy powierzyć uprawnienia wykonawcze Radzie, która powinna działać na podstawie wniosku Komisji. Rada powinna zatwierdzić ocenę Ukraińskiej strategii finansowej w drodze decyzji wykonawczej, którą powinna starać się przyjąć bez zbędnej zwłoki. W tej decyzji wykonawczej należy określić kwotę pomocy, która ma zostać udostępniona Ukrainie w celu wsparcia realizacji Ukraińskiej strategii finansowej, w tym kwotę pomocy budżetowej i kwotę na wsparcie potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego.
- (22) Należy udostępnić pomoc finansową i gospodarczą w formie pomocy budżetowej w celu wsparcia Ukrainy w pokryciu jej potrzeb finansowych. Pomoc finansowa i gospodarcza udzielana na podstawie niniejszego rozporządzenia powinna stanowić istotny wkład w powojenną odbudowę gospodarczą Ukrainy, jej długoterminowy wzrost i dobrobyt, a wszystkie te elementy będą odgrywały ważną rolę w przyszłym porozumieniu pokojowym. Aby zapewnić elastyczność w zaspokajaniu tych potrzeb, należy stosować wiele sposobów realizacji, przy czym udzielanie wsparcia powinno być możliwe w formie pomocy makrofinansowej i pożyczki, które mają być realizowane zgodnie z rozdziałem III rozporządzenia (UE) 2024/792.
- (23) Instrument na rzecz Ukrainy jest instrumentem średnioterminowym, którego celem jest wspieranie odbudowy i rekonstrukcji Ukrainy, stopniowej integracji z rynkiem wewnętrznym, a także m.in. przyjęcia i wdrożenia reform politycznych, instytucjonalnych, prawnych, administracyjnych, społecznych i gospodarczych niezbędnych do dostosowania się do wartości Unii i stopniowego dostosowania do przepisów, norm, polityk i praktyk Unii (zwanych dalej „dorobkiem prawnym UE”) z myślą o przyszłym członkostwie w Unii, przyczyniając się tym samym do wzajemnej stabilności, bezpieczeństwa, pokoju, dobrobytu i zrównoważonego rozwoju. Należy zatem przewidzieć kwoty wynikające z pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy, które mają być wykorzystywane za pośrednictwem Instrumentu na rzecz Ukrainy. W rozdziale III rozporządzenia (UE) 2024/792 przewiduje się finansowanie Ukrainy po zadowalającym spełnieniu warunków określonych w Planie Ukrainy, w którym przedstawiono program reform i inwestycji Ukrainy. Należy zaktualizować Plan Ukrainy, aby uwzględnił on to dodatkowe wsparcie budżetowe, w tym środki mające na celu umocnienie praworządności i walkę z korupcją.

- (24) Pomoc makrofinansowa powinna być powiązana z warunkami dotyczącymi polityki, które zostaną określone w protokole ustaleń. Protokół ustaleń powinien zawierać solidne i ambitne zobowiązania ze strony Ukrainy w zakresie reform, w tym zobowiązania do zwiększenia mobilizacji dochodów w celu zaspokojenia potrzeb finansowych Ukrainy i wyeliminowania pierwotnych przyczyn korupcji w finansach publicznych, w tym poprzez poprawę stabilności i jakości wydatków publicznych oraz zwiększenie skuteczności, przejrzystości i rozliczalności systemów zarządzania finansami publicznymi. Ukraina powinna mieć możliwość wykorzystywania takiej pomocy makrofinansowej na pomoc w sfinansowaniu odszkodowań, jako formy reparacji, dla osób poszkodowanych w wyniku nielegalnych działań Rosji, w tym za pośrednictwem Komisji ds. Roszczeń dla Ukrainy ustanowionej pod auspicjami Rady Europy. W decyzji wykonawczej Rady zatwierdzającej ocenę ukraińskiej strategii finansowej należy określić maksymalną liczbę i orientacyjną wartość transz pomocy makrofinansowej. Biorąc pod uwagę zasadę należytego zarządzania finansami, jak również w celu ułatwienia zarządzania płynnością przez władze ukraińskie i zapewnienia przewidywalności, pomoc makrofinansowa powinna co do zasady obejmować maksymalnie cztery raty.
- (25) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia oraz ze względu na efektywność należy powierzyć Komisji uprawnienia do negocjowania tych warunków pomocy makrofinansowej z władzami Ukrainy pod nadzorem komitetu przedstawicieli uczestniczących państw członkowskich (zwanego dalej „komitetem”) zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽¹²⁾. Mając na uwadze potencjalnie znaczący wpływ pomocy, należy stosować procedurę sprawdzającą określoną w rozporządzeniu (UE) nr 182/2011. Mając na uwadze kwotę pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy, w odniesieniu do przyjęcia protokołu ustaleń oraz do każdego obniżenia lub anulowania pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy zastosowanie powinna mieć procedura sprawdzająca.
- (26) Pożyczka na potrzeby wsparcia Ukrainy powinna zapewnić pomoc finansową i gospodarczą Ukrainie jako krajowi ogarniętemu wojną, którego stabilność finansowa jest nierozzerwalnie związana ze zdolnością do obrony przed agresją Rosji i uzależniona od tej zdolności. Uzasadnia to przeznaczenie określonej kwoty pomocy finansowej i gospodarczej dla Ukrainy, aby zwiększyć zdolność Ukrainy w zakresie zaspokajania potrzeb budżetowych związanych z jej zdolnością w zakresie wzmocnienia potencjału obronnego i wojskowego, co jednocześnie przyczyni się do zapewnienia Ukrainie jakościowej przewagi sił zbrojnych. Celem tej pomocy finansowej i gospodarczej powinno być umożliwienie Ukrainie przeprowadzenia pilnych i poważnych inwestycji publicznych wspierających ukraiński przemysł obronny oraz ułatwienie integracji tego przemysłu z europejskim przemysłem obronnym w odpowiedzi na obecną sytuację kryzysową i w następstwie tej sytuacji. Ta pomoc finansowa i gospodarcza powinna przyczynić się w szczególności do rekonstrukcji, odbudowy i modernizacji ukraińskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego w celu zwiększenia gotowości przemysłu obronnego, z uwzględnieniem jej stopniowej przyszłej integracji z europejską bazą technologiczno-przemysłową sektora obronnego oraz poprzez wspieranie terminowej dostępności produktów związanych z obronnością i innych produktów do celów obronnych, w drodze współpracy między Unią a Ukrainą.
- (27) Pomoc finansowa i gospodarcza na wsparcie potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego powinna być udostępniana na działania, wydatki i środki związane z produktami związanymi z obronnością lub innymi produktami do celów obronnych, które spełniają określone kryteria kwalifikowalności. Aby pilnie oraz w sposób skuteczny i autonomiczny wzmocnić ukraińską bazę technologiczno-przemysłową sektora obronnego, te kryteria kwalifikowalności powinny być skonstruowane w sposób pozwalający ukierunkować działania, wydatki i środki wspierające potencjał ukraińskiego przemysłu obronnego na rekonstrukcję, odbudowę i modernizację ukraińskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego, z uwzględnieniem jej stopniowej przyszłej integracji z europejską bazą technologiczno-przemysłową sektora obronnego. W tym kontekście przy badaniu, czy producenci są kontrolowani przez państwa trzecie lub podmioty z państw trzecich, kontrolę należy rozumieć jako zdolność do wywierania decydującego wpływu na podmiot prawny, bezpośrednio lub pośrednio, za pośrednictwem co najmniej jednego pośredniczącego podmiotu prawnego.

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (28) Aby Ukraina mogła wykorzystać pomoc finansową i gospodarczą w sposób najbardziej dostosowany do okoliczności, należy umożliwić jej wykorzystanie środków finansowych na wsparcie potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego za pomocą różnych metod realizacji, które odzwierciedlają różnorodność potrzeb. Środki finansowe mogą również zasilać Instrument Wsparcia Ukrainy ustanowiony na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/2643⁽¹³⁾, ramy inwestycyjne dla Ukrainy ustanowione na podstawie rozporządzenia (UE) 2024/792 w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania lub inne programy unijne. Ponadto środki finansowe powinny umożliwić Ukrainie podjęcie zakrojonych na szeroką skalę działań w zakresie popytu na produkty związane z obronnością w celu stworzenia odpowiednich warunków zachęcających do znacznych inwestycji w zwiększenie zdolności produkcyjnych i rozwój nowych produktów. W tym celu Ukraina powinna mieć możliwość wykorzystania środków finansowych do uruchomienia masowych zamówień na produkty związane z obronnością pochodzące z ukraińskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego oraz europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego w drodze zamówień w ramach Instrumentu na rzecz Zwiększenia Bezpieczeństwa Europy (zwanego dalej „instrumentem SAFE”) ustanowionego na podstawie rozporządzenia Rady (UE) 2025/1106⁽¹⁴⁾ lub, z zastrzeżeniem walidacji, w ramach innych metod realizacji.
- (29) W przypadku niektórych produktów związanych z obronnością, których technologie bazowe nie są powszechnie dostępne w Unii i które mogą być trudne do zastąpienia na dużą skalę, takich jak systemy obrony przeciwlotniczej i przeciwrakietowej oraz czynniki warunkujące potencjał sił, należy wprowadzić dodatkowe warunki w celu zapewnienia, by siły zbrojne Ukrainy miały swobodę w odniesieniu do tych produktów bez ograniczeń nałożonych przez państwa trzecie. Z tego względu w odniesieniu do takich produktów związanych z obronnością producent powinien mieć możliwość decydowania, bez ograniczeń nałożonych przez państwa trzecie lub podmioty z państw trzecich, o określeniu, dostosowaniu lub rozwoju projektu zamawianych produktów związanych z obronnością, z uwzględnieniem prawnej możliwości zastąpienia lub usunięcia tych komponentów podlegających ograniczeniom nałożonym przez państwa trzecie lub podmioty z państw trzecich.
- (30) Aby zapewnić sprawne wdrożenie niniejszego rozporządzenia w połączeniu z instrumentem SAFE, należy stosować podobne warunki kwalifikowalności. Z instrumentu SAFE wspierane są zamówienia na produkty związane z obronnością określone w rozporządzeniu (UE) 2025/1106. Wykaz produktów należących do kategorii 1 i 2 został uzgodniony przez Radę i wykaz ten okazał się wystarczająco kompleksowy, aby umożliwić wsparcie zamówień na produkty potrzebne państwom członkowskim, w tym na platformy lotnicze. Ze względu na stale zmieniającą się sytuację na polu walki, nie należy dopuszczać do tego, aby istnienie wykazu produktów, które można objąć wsparciem, utrudniało Ukrainie uzyskanie potrzebnej jej pomocy. Biorąc pod uwagę fakt, że Ukraina jest krajem w stanie wojny, którego zdolność do obrony swojego terytorium może zależeć od dostępności danego produktu w bardzo krótkim czasie, należy zezwolić Ukrainie na zamawianie produktów, które nie spełniają tych warunków kwalifikowalności, w przypadku gdy w drodze zamówienia nie jest dostępny żaden produkt alternatywny lub w przypadku gdy istnieje pilna potrzeba dostawy danego produktu. Może to obejmować między innymi systemy obrony przeciwlotniczej i przeciwrakietowej, w tym systemy przechwytyjące, a także amunicję i części zamienne do samolotów myśliwskich oraz zdolności do głębokich uderzeń. W przypadku każdego odstępstwa termin dostawy produktu powinien być adekwatny w związku z pilnym charakterem sytuacji i najpilniejszymi potrzebami operacyjnymi Ukrainy. W tym celu, aby wykazać, że odstępstwo jest konieczne, Ukraina powinna przekazać Komisji informacje, do których ma racjonalny dostęp, ponieważ ze względu na fakt, że trwa wojna, a potrzeby Ukrainy są pilne, nie należy wymagać od Ukrainy przeprowadzania szeroko zakrojonych badań rynku. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia oraz ze względu na efektywność należy powierzyć Komisji uprawnienia do rozpatrywania takich wniosków o przyznanie odstępstwa pod nadzorem komitetu zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011. Mając na uwadze potencjalnie znaczący wpływ pomocy, należy stosować procedurę sprawdzającą określoną w rozporządzeniu (UE) nr 182/2011. Ze względu na wyjątkową sytuację spowodowaną rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie i potrzebą terminowej dostępności produktów związanych z obronnością należy powołać się na należyście uzasadniony przypadek, o którym mowa w art. 3 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 182/2011, aby uzyskać opinię komitetu w terminie, który może określić jego przewodniczący w zależności od stopnia pilności danej sprawy. W razie potrzeby należy zastosować procedurę pisemną, o której mowa w art. 3 ust. 5 tego rozporządzenia.

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/2643 z dnia 16 grudnia 2025 r. w sprawie ustanowienia Programu na rzecz europejskiego przemysłu obronnego oraz ram środków w celu zapewnienia terminowej dostępności i terminowych dostaw produktów związanych z obronnością („rozporządzenie w sprawie EDIP”) (Dz.U. L, 2025/2643, 29.12.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj>).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2025/1106 z dnia 27 maja 2025 r. ustanawiające Instrument na rzecz Zwiększenia Bezpieczeństwa Europy („instrument SAFE”) poprzez Wzmocnienie Europejskiego Przemysłu Obronnego (Dz.U. L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj>).

- (31) Aby umożliwić państwom trzecim przyczynianie się do wspierania Ukrainy, a jednocześnie zapewnić ochronę interesów Unii i państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony oraz uwzględnić obowiązujące umowy zawarte w ramach instrumentu SAFE, należy przewidzieć możliwość rozszerzenia kryteriów kwalifikowalności na państwa trzecie inne niż Ukraina i państwa EOG-EFTA, które to państwa trzecie nie naruszają interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony, pod warunkiem że te państwa trzecie zawarły z Unią umowę zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) 2025/1106 lub, jeśli nie zawarły takiej umowy, pod warunkiem że takie państwa zawarły z Unią partnerstwo w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, udzielają Ukrainie znacznego wsparcia finansowego i wojskowego oraz wnoszą sprawiedliwy i proporcjonalny wkład finansowy, przy poszanowaniu zasady, zgodnie z którą każda umowa z państwem trzecim musi opierać się na równowadze praw i obowiązków, a państwo trzecie nie powinno mieć takich samych praw ani takich samych przywilejów co uczestniczące państwo członkowskie. Taka możliwość powinna zatem być ograniczona do konkretnych produktów związanych z obronnością, biorąc pod uwagę najpilniejsze potrzeby operacyjne Ukrainy, ze szczególnym uwzględnieniem systemów obrony przeciwlotniczej i przeciwrakietowej, amunicji i pocisków, dronów i powiązanych systemów antydronowych, systemów artyleryjskich, w tym zdolności do głębokich uderzeń, czynników warunkujących potencjał sił, takich jak między innymi strategiczny transport powietrzny, tankowanie w powietrzu, systemy C4ISTAR, a także aktywa kosmiczne i usługi kosmiczne.
- (32) W odniesieniu do państw trzecich, które zawarły umowę z Unią zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) 2025/1106, Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽¹⁵⁾. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (33) Z uwagi na duże znaczenie skutków finansowych nałożonych środków oraz aby zapewnić spójność między różnymi obszarami działań zewnętrznych Unii, należy powierzyć uprawnienia wykonawcze Radzie, która powinna działać na podstawie wniosku Komisji dotyczącego możliwości rozszerzenia zasad kwalifikowalności na państwa trzecie, które nie zawarły umowy z Unią zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) 2025/1106. Rada powinna działać w drodze decyzji wykonawczej, którą powinna starać się przyjąć bez zbędnej zwłoki. W tej decyzji wykonawczej należy określić, w odniesieniu do każdego państwa trzeciego, które produkty związane z obronnością mają zostać udostępnione Ukrainie, biorąc pod uwagę kwotę wkładu finansowego wniesioną przez dane państwo trzecie oraz stopień wsparcia finansowego i wojskowego dla Ukrainy.
- (34) Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla mającego zastosowanie prawa międzynarodowego zakazującego stosowania, opracowywania lub produkcji niektórych produktów i technologii związanych z obronnością.
- (35) Pomoc na wsparcie potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego należy realizować zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami zapewniającymi ochronę interesów finansowych Unii, jak określono w art. 223 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509⁽¹⁶⁾. Szczegółowe wymogi w tym zakresie można uwzględnić w porozumieniu, które ma zostać podpisane między Komisją a Ukrainą. Ponadto na potrzeby zarządzania pomocą finansową i gospodarczą otrzymaną w celu wsparcia potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego Ukraina powinna otworzyć jeden rachunek, za pośrednictwem którego będzie zarządzać tą pomocą, a Komisja powinna mieć możliwość monitorowania tego rachunku.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (36) Aby wesprzeć realizację pomocy na wsparcie potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego, Komisja powinna ustanowić Grupę Ekspertów ds. Potencjału Ukraińskiego Przemysłu Obronnego. Grupa ekspertów powinna doradzać Komisji w kwestiach związanych z pomocą na wsparcie potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego.
- (37) Komisja powinna monitorować realizację pomocy na wsparcie potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego, w tym w szczególności w zakresie dostaw produktów. W tym celu należy przewidzieć różne mechanizmy monitorowania, aby odzwierciedlić poszczególne metody realizacji.
- (38) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE⁽¹⁷⁾ dotyczy między innymi ustanowienia odpowiednich ram prawnych dotyczących koordynacji procedur w odniesieniu do udzielania zamówień publicznych w celu spełnienia wymogów bezpieczeństwa państw członkowskich oraz zobowiązań wynikających z TFUE. Aby osiągnąć ten cel, w dyrektywie 2009/81/WE uwzględniono w szczególności reagowanie na sytuacje kryzysowe, zwłaszcza przez ustanowienie przepisów szczegółowych mających zastosowanie w pilnych przypadkach wynikających z kryzysu, takich jak skrócenie terminów składania ofert oraz możliwość zastosowania procedury negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu. W niektórych pilnych przypadkach przepisy te mogą być jednak niewystarczające, zwłaszcza gdy pilny charakter wynikający z kryzysu można rozwiązać jedynie poprzez wspólne zamówienia Ukrainy i co najmniej jednego uczestniczącego państwa członkowskiego. W takich przypadkach często jedynym rozwiązaniem zabezpieczającym interesy bezpieczeństwa tych państw jest otwarcie obowiązującej umowy ramowej lub zamówienia uczestniczącego państwa członkowskiego dla instytucji zamawiających z Ukrainy, nawet w przypadkach gdy Ukraina nie była pierwotnie ich stroną i nawet jeśli taka możliwość nie została przewidziana w pierwotnej umowie ramowej lub w pierwotnym zamówieniu. Z uwagi na fakt, że w momencie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia możliwości takich nie przewidziano w dyrektywie 2009/81/WE, w niniejszym rozporządzeniu zapewniono możliwość uzupełnienia tej dyrektywy lub odstąpienia od niej w obecnej sytuacji kryzysowej wynikającej z rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, pod warunkiem uzyskania zgody przedsiębiorstwa, które zawarło umowę ramową lub któremu udzielono zamówienia. W odniesieniu do dodatkowych ilości dla Ukrainy ukraińskie instytucje zamawiające powinny korzystać z tych samych warunków co pierwotna instytucja zamawiająca, która zawarła pierwotną umowę ramową lub która udzieliła zamówienia. Ponadto należy przedsięwziąć odpowiednie środki służące przejrzystości, aby zapewnić możliwość poinformowania wszystkich potencjalnie zainteresowanych stron.
- (39) W instrumencie SAFE przewidziano pomoc finansową dla państw członkowskich, umożliwiającą im przeprowadzenie pilnych i poważnych inwestycji publicznych wspierających europejski przemysł obronny w odpowiedzi na obecną sytuację kryzysową wynikającą z poważnego pogorszenia się sytuacji w zakresie bezpieczeństwa w Unii. Za pomocą tego instrumentu Unia zaczęła wspierać państwa członkowskie, aby mogły one szybko składać zamówienia, zachęcając sektor przemysłu obronnego do inwestowania, w bardzo krótkim okresie, we wzmocnienie zdolności produkcyjnych, aby móc zaspokoić potrzeby państw członkowskich do 2030 r. Ponadto niniejsze rozporządzenie powinno wspierać umieszczanie zamówień ukraińskich w europejskiej bazie technologiczno-przemysłowej sektora obronnego w celu wspierania współpracy między europejską bazą technologiczno-przemysłową sektora obronnego a ukraińską bazą technologiczno-przemysłową sektora obronnego. Tak wyjątkowo wysoki popyt na szeroką gamę produktów związanych z obronnością niesie ze sobą bezpośrednie ryzyko poważnego negatywnego wpływu na prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Aby przeciwdziałać temu ryzyku i mając na uwadze cel niniejszego rozporządzenia, z uwzględnieniem szczególnej sytuacji Ukrainy, do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego produktów związanych z obronnością i jego łańcuchów dostaw niezbędne mogą okazać się działania priorytetowe na szczeblu Unii, ukierunkowane na zapewnienie dostępności danych produktów związanych z obronnością. W tym kontekście Komisja powinna mieć możliwość wykorzystania, na wniosek uczestniczącego państwa członkowskiego, wniosków priorytetowych w celu ułatwienia dostaw produktów związanych z obronnością, aby osiągnąć cel niniejszego rozporządzenia.

⁽¹⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE, (Dz.U. L 216 z 20.8.2009, s. 76, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj>).

- (40) Wnioski priorytetowe powinny obejmować wnioski Komisji, z inicjatywy uczestniczącego państwa członkowskiego, skierowane do odpowiednich podmiotów gospodarczych mających siedzibę w Unii o przyjęcie lub priorytetowe traktowanie zamówień na produkty istotne w kontekście kryzysu. Te wnioski priorytetowe – z których można korzystać wyłącznie wtedy, gdy jest to konieczne i proporcjonalne w celu zapewnienia normalnego funkcjonowania łańcuchów dostaw w dziedzinie obronności – powinny mieć na celu wsparcie Ukrainy, która napotyka na poważne trudności w złożeniu zamówienia albo w realizacji zamówienia na dostawy produktów związanych z obronnością. Podmioty gospodarcze powinny mieć możliwość odmówienia objęcia ich wnioskiem priorytetowym. Wniosek priorytetowy powinien opierać się na obiektywnych, rzeczowych, wymiernych i uzasadnionych danych. Powinien uwzględniać uzasadnione interesy przedsiębiorstw oraz koszty i wysiłki niezbędne do wprowadzenia zmian w kolejności produkcji. W przypadku przyjęcia zobowiązania do wykonania wniosku priorytetowego powinno ono mieć pierwszeństwo przed zobowiązaniami do wykonania wynikającymi z prawa prywatnego lub publicznego. W związku ze znaczeniem, jakie ma zapewnienie dostaw produktów związanych z obronnością, które są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego i jego łańcuchów dostaw, przestrzeganie obowiązku realizacji wniosku priorytetowego nie powinno pociągać za sobą odpowiedzialności wobec osób trzecich za szkody, jakie mogą wynikać z naruszenia obowiązków umownych regulowanych prawem państwa członkowskiego w zakresie, w jakim naruszenie obowiązków umownych było niezbędne do realizacji przyjętego wniosku priorytetowego. W przypadku gdy podmiot gospodarczy wyraźnie przyjął wniosek priorytetowy, a Komisja przyjęła akt wykonawczy po takim przyjęciu, podmiot gospodarczy powinien przestrzegać wszystkich warunków tego aktu wykonawczego. Nieprzestrzeganie przez podmiot gospodarczy warunków określonych w akcie wykonawczym powinno skutkować utratą korzyści wynikających ze zwolnienia od odpowiedzialności umownej. W przypadku gdy nieprzestrzeganie warunków jest umyślne lub wynika z rażącego zaniedbania, Komisja powinna mieć możliwość nałożenia na dany podmiot gospodarczy kary pieniężnej, z zastrzeżeniem zasady proporcjonalności.
- (41) Biorąc pod uwagę, że należy udostępnić określone kwoty na pomoc budżetową i pomoc na wsparcie potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego, należy zapewnić spójność i komplementarność ich odpowiedniego wdrażania.
- (42) Niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie bez uszczerbku dla szczególnego charakteru polityki bezpieczeństwa i obrony niektórych państw członkowskich.
- (43) Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do państw członkowskich, które nie uczestniczą we wzmocnionej współpracy. W tym kontekście należy przypomnieć, że nieuczestniczenie niektórych państw członkowskich we wzmocnionej współpracy nie zwalnia ich z obowiązku zapewnienia pełnego egzekwowania art. 325 TFUE i dorobku prawnego Unii mającego na celu zapewnienie ochrony interesów finansowych Unii, w tym rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 2988/95⁽¹⁸⁾, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013⁽¹⁹⁾, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371⁽²⁰⁾, rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509 oraz, w stosownych przypadkach, rozporządzenia Rady (UE) 2017/1939⁽²¹⁾. Te państwa członkowskie i podmioty gospodarcze podlegające ich jurysdykcji powinny zatem w pełni współpracować z Trybunałem Obrachunkowym, Europejskim Urzędem ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF), Komisją oraz, w stosownych przypadkach, Prokuraturą Europejską przy wykonywaniu ich kompetencji.
-
- ⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).
- ⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).
- ⁽²⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).
- ⁽²¹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

- (44) Umowa w sprawie pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy, która zostanie zawarta przez Komisję i władze Ukrainy, powinna zawierać postanowienia odpowiadające prawom, zakresowi odpowiedzialności i obowiązkom przewidzianym w umowie ramowej w ramach Instrumentu na rzecz Ukrainy, o której mowa w art. 9 rozporządzenia (UE) 2024/792, zawartej przez Unię i Ukrainę, która weszła w życie dnia 20 czerwca 2024 r. Postanowienia te zapewnią skuteczną ochronę interesów finansowych Unii związanych z pożyczką na potrzeby wsparcia Ukrainy oraz stosowne środki w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nieprawidłowościom związanym z tą pomocą oraz w zakresie ich zwalczania. Umowa w sprawie pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy zapewni również – zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) 2024/2509 – Komisji, OLAF-owi, Trybunałowi Obrachunkowemu oraz, w stosownych przypadkach, Prokuraturze Europejskiej niezbędne prawa i dostęp w okresie dostępności pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy i po upływie tego okresu, w tym w odniesieniu do osób trzecich uczestniczących we wdrażaniu funduszy Unii. Ukraina powinna również zgłaszać Komisji nieprawidłowości związane z wykorzystaniem funduszy, zgodnie z procedurami przewidzianymi w umowie ramowej dotyczącej Instrumentu na rzecz Ukrainy.
- (45) Biorąc pod uwagę trudną sytuację Ukrainy spowodowaną wymierzoną w nią rosyjską wojną napastniczą oraz w celu wsparcia Ukrainy na jej drodze do długoterminowej stabilności, Unia powinna udzielić Ukrainie pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy w formie pożyczki z ograniczonym regresem, która ma stać się wymagalna i płatna, gdy Ukraina otrzyma od Rosji środki pieniężne lub aktywa niepieniężne jako reparacje wojenne, odszkodowania lub jakiegokolwiek rozliczenie finansowe inne niż terytorium.
- (46) Wypłata środków finansowych w ramach pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy powinna być uzależniona od pozytywnej oceny przez Komisję wniosku o środki finansowe złożonego przez Ukrainę. W przypadku pomocy makrofinansowej ocena warunków powinna pozostawać bez uszczerbku dla oceny spełnienia warunków określonych w ramach innych programów i instrumentów unijnych. W przypadku pomocy na wsparcie potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego wypłata środków finansowych powinna być powiązana z zamówieniami lub umowami dotyczącymi działań, wydatków i środków mających na celu wsparcie potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego w odniesieniu do produktów związanych z obronnością lub innych produktów do celów obronnych.
- (47) W niniejszym rozporządzeniu należy ustanowić odpowiednie przepisy dotyczące finansowania pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy.
- (48) W kontekście potrzeb finansowych Ukrainy należy udzielić pomocy finansowej w ramach zróżnicowanej strategii finansowania przewidzianej w art. 224 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509.
- (49) Zgodnie ze zdecydowanym poparciem 25 szefów państw i rządów przy okazji posiedzenia Rady Europejskiej w dniu 18 grudnia 2025 r. Ukraina powinna spłacić pożyczkę na wsparcie Ukrainy po otrzymaniu reparacji od Rosji, a Unia zastrzega sobie prawo do wykorzystania rosyjskich aktywów immobilizowanych w Unii do spłaty pożyczki, w pełnej zgodności z prawem unijnym i międzynarodowym.
- (50) Na zasadzie odstępstwa od art. 31 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947⁽²²⁾ zobowiązania finansowe z tytułu pożyczek udzielanych na podstawie niniejszego rozporządzenia nie powinny być wspierane z gwarancji na działania zewnętrzne, ustanowionej w tym rozporządzeniu. Wsparcie w formie pożyczek w ramach niniejszego rozporządzenia powinno stanowić pomoc finansową w rozumieniu art. 223 ust. 1 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509. Biorąc pod uwagę ryzyko finansowe i gwarancje, nie należy tworzyć rezerw na wsparcie w formie pożyczek w ramach niniejszego rozporządzenia, aby były one gwarantowane poza pułapami, oraz, na zasadzie odstępstwa od art. 214 ust. 1 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509, nie należy ustalać wskaźnika zasilenia rezerw.
- (51) Biorąc pod uwagę sytuację Ukrainy spowodowaną rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie i w celu wsparcia jej na drodze do długoterminowej stabilności, należy odstąpić od art. 223 ust. 4 lit. e) rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509, aby umożliwić Unii udzielenie dotacji na pokrycie kosztów finansowania zewnętrznego w celu sfinansowania kosztów, które w przeciwnym razie obciążałyby Ukrainę. Koszty te obejmują koszty obsługi zadłużenia (koszty finansowania oraz koszty zarządzania płynnością), a także powiązane koszty administracyjne. Dotację na pokrycie kosztów finansowania zewnętrznego, która zostanie przyznana, uznaje się za odpowiednią do zapewnienia skuteczności wsparcia w ramach pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy w rozumieniu art. 223 ust. 1 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509, w szczególności aby uniknąć zwiększania presji na finanse publiczne Ukrainy.

⁽²²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 z dnia 9 czerwca 2021 r. ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – Globalny Wymiar Europy, zmieniające i uchylające decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 i rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 (Dz.U. L 209 z 14.6.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

- (52) Zgodnie z art. 332 TFUE wydatkami innymi niż koszty administracyjne ponoszone przez instytucje w związku ze wzmocnioną współpracą powinny być obciążone uczestniczące we współpracy państwa członkowskie. W tym celu państwa członkowskie, które nie uczestniczą we wzmocnionej współpracy, powinny być uprawnione do dostosowania zgodnie z art. 11 rozporządzenia Rady (UE, Euratom) nr 609/2014⁽²³⁾ w odniesieniu do wszelkich wydatków operacyjnych ponoszonych z budżetu Unii, obejmujących w szczególności koszty obsługi zadłużenia, a także uruchomienia gwarancji. Koszty administracyjne ponoszone przez instytucje przy realizowaniu wzmocnionej współpracy powinny obciążać budżet Unii bez żadnych dostosowań dla państw członkowskich, które nie uczestniczą we wzmocnionej współpracy.
- (53) Wsparciem unijnym dla Ukrainy na podstawie niniejszego rozporządzenia powinna zarządzać Komisja.
- (54) Pomoc dla Ukrainy w ramach pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy powinna mieć charakter dodatkowy i uzupełniający w stosunku do wsparcia unijnego udzielanego na podstawie Instrumentu na rzecz Ukrainy. W miarę możliwości Komisja powinna dążyć do ograniczania obciążenia administracyjnego i sprawozdawczego po stronie Ukrainy.
- (55) Komisja powinna w stosownych przypadkach w należyty sposób uwzględnić decyzję Rady 2010/427/UE⁽²⁴⁾ oraz rolę Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych.
- (56) Właściwa komisja Parlamentu Europejskiego powinna mieć możliwość zwrócenia się do Komisji o omówienie, w ramach dialogu dotyczącego pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy, kwestii dotyczących wdrażania niniejszego rozporządzenia. Komisja powinna wziąć pod uwagę elementy wynikające z opinii wyrażonych w ramach dialogu dotyczącego pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy, w tym rezolucje Parlamentu Europejskiego, jeżeli zostały one przedstawione.
- (57) Aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie możliwość śledzenia wykonania niniejszego rozporządzenia, Komisja powinna regularnie informować te instytucje o rozwoju sytuacji w związku z pomocą Unii dla Ukrainy na podstawie niniejszego rozporządzenia oraz udostępniać im odpowiednie dokumenty.
- (58) Aby zapewnić nieprzerwaną skuteczność ustaleń ustanowionych na podstawie niniejszego rozporządzenia, Komisja powinna regularnie dokonywać przeglądu ich adekwatności i składać z tego sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, gwarantując tym samym przejrzystość i rozliczalność.
- (59) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011.
- (60) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia – a mianowicie zapewnienie Ukrainie pomocy finansowej i gospodarczej na lata 2026 i 2027 w sposób przewidywalny, ciągły, uporządkowany i terminowy, aby wesprzeć Ukrainę w pokryciu jej potrzeb finansowych wynikających z rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie – nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki działań możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania, w stosownych przypadkach w ramach wzmocnionej współpracy, zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (61) Z uwagi na pilną potrzebę wynikającą z wyjątkowych okoliczności spowodowanych niczym niesprowokowaną i nieuzasadnioną wojną napastniczą Rosji przeciwko Ukrainie, należy zastosować wyjątek od terminu ośmiu tygodni przewidziany w art. 4 Protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, załączonego do TUE, do TFUE i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
- (62) W świetle sytuacji w Ukrainie niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w trybie pilnym następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

- ⁽²³⁾ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 609/2014 z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie metod i procedury udostępniania tradycyjnych zasobów własnych, zasobów własnych opartych na VAT i zasobów własnych opartych na DNB oraz w sprawie środków w celu zaspokojenia potrzeb gotówkowych (Dz.U. L 168 z 7.6.2014, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/609/oj>).
- ⁽²⁴⁾ Decyzja Rady 2010/427/UE z dnia 26 lipca 2010 r. określająca organizację i zasady funkcjonowania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (Dz.U. L 201 z 3.8.2010, s. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj>).

ROZDZIAŁ I
PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

1. Niniejsze rozporządzenie wdraża wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia instrumentu unijnej pomocy dla Ukrainy na lata 2026 i 2027 w formie pożyczki, która ma zostać spłacona z reparacji należnych od Rosji (zwanej dalej „pożyczką na potrzeby wsparcia Ukrainy”).
2. Określa się w nim cel pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy, jej finansowanie, formy finansowania unijnego w ramach tej pożyczki oraz zasady dotyczące przyznawania takiego finansowania.

Artykuł 2

Cel pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy

1. Ogólnym celem pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy jest zapewnienie Ukrainie pomocy finansowej i gospodarczej w sposób przewidywalny, ciągły, uporządkowany, elastyczny i terminowy, aby wesprzeć Ukrainę w pokryciu jej potrzeb finansowych wynikających w szczególności z rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie i niepłacenia przez Rosję należnych reparacji.
2. Dla osiągnięcia celu ogólnego, o którym mowa w ust. 1, ustanawia się następujące cele szczegółowe pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy:
 - a) wspieranie stabilności makrofinansowej poprzez złagodzenie zewnętrznych i wewnętrznych ograniczeń Ukrainy w zakresie finansowania; oraz
 - b) wspieranie potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego poprzez współpracę gospodarczą, finansową i techniczną.

Artykuł 3

Definicje

Na potrzeby niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „produkt związany z obronnością” oznacza towary, usługi i roboty budowlane objęte zakresem stosowania dyrektywy 2009/81/WE, określonym w jej art. 2;
- 2) „państwo EOG–EFTA” oznacza członka Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, który jest stroną porozumienia w sprawie Europejskiego Obszaru Gospodarczego;
- 3) „pożyczki ERA” oznaczają kwalifikujące się pożyczki dwustronne i unijną pożyczkę w ramach pomocy makrofinansowej zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/2773;
- 4) „nieuczestniczące państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, które nie uczestniczy we wzmocnionej współpracy ustanowionej decyzją (UE) 2026/258;
- 5) „uczestniczące państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, które uczestniczy we wzmocnionej współpracy ustanowionej decyzją (UE) 2026/258;
- 6) „inne produkty do celów obronnych” oznaczają towary, usługi oraz roboty budowlane inne niż te objęte zakresem stosowania dyrektywy 2009/81/WE, określonym w jej art. 2, które są niezbędne lub przeznaczone do celów obronnych.

Artykuł 4

Pomoc dostępna w ramach pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy

1. Kwota pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy wynosi maksymalnie 90 000 000 000 EUR. Kwotę tę udostępnia się Ukrainie zgodnie z jej potrzebami finansowymi przewidzianymi w Ukraińskiej strategii finansowej zatwierdzonej zgodnie z art. 8.
2. Pożyczka na potrzeby wsparcia Ukrainy jest dostępna do dnia 31 grudnia 2027 r. Jest ona udostępniana przez Komisję w ratach, które mogą zostać wypłacone Ukrainie w jednej lub kilku transzach. Wypłata wszystkich takich transz musi nastąpić do dnia 31 grudnia 2028 r.
3. Jeżeli w okresie dostępności pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy potrzeby finansowe Ukrainy zasadniczo się zmniejszą, w tym w przypadku gdy Rosja zapłaci Ukrainie reparacje wojenne, Komisja, działając zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 27 ust. 3, może obniżyć niewypłaconą kwotę pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy lub ją anulować.
4. Zgodnie z art. 332 TFUE państwa członkowskie nieuczestniczące we współpracy są uprawnione do dostosowania zgodnie z art. 11 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 609/2014 w odniesieniu do wydatków finansowanych z uchwalonego budżetu i wynikających z wdrożenia wzmocnionej współpracy, innych niż koszty administracyjne ponoszone przez instytucje, obciążające budżet Unii. Dostosowanie takie obejmuje w szczególności koszty obsługi zadłużenia oraz uruchomienia gwarancji.

Artykuł 5

Warunki wstępne pomocy w ramach pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy

1. Warunkiem wstępnym przyznania pomocy w ramach pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy jest dalsze podtrzymywanie i przestrzeganie przez Ukrainę skutecznych mechanizmów demokratycznych, w tym wielopartyjnego systemu parlamentarnego i praworządności, a także gwarantowanie poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Podtrzymanie i poszanowanie praworządności obejmuje walkę z korupcją.
2. Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) monitorują spełnianie warunku wstępnego określonego w ust. 1 niniejszego artykułu, w szczególności przed przyjęciem decyzji wykonawczej Rady, o której mowa w art. 8, i wypłatą środków finansowych, o której mowa w art. 23. Ponadto w monitorowaniu tym uwzględnia się odpowiednie zalecenia organów międzynarodowych, takich jak Rada Europy i jej Komisja Wenecka. Komisja informuje o tym monitorowaniu Parlament Europejski i Radę.

ROZDZIAŁ II

WDRAŻANIE POŻYCZKI NA POTRZEBY WSPARCIA UKRAINY

Artykuł 6

Ukraińska strategia finansowa

1. Aby otrzymać pomoc finansową i gospodarczą w ramach pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy, Ukraina co do zasady co roku przedkłada Komisji Ukraińską strategię finansową. Strategia ta zawiera szczegółowe informacje na temat potrzeb finansowych i źródeł finansowania Ukrainy co do zasady na najbliższe 12 miesięcy.
2. Ukraińska strategia finansowa zawiera:
 - a) główne założenia makroekonomiczne leżące u podstaw Ukraińskiej strategii finansowej;

- b) informacje na temat budżetu Ukrainy w podziale na kwartały i na lata, w tym:
- (i) cel dotyczący salda sektora instytucji rządowych i samorządowych wyrażony, w podziale na podsektory sektora instytucji rządowych i samorządowych;
 - (ii) prognozy dotyczące wydatków i dochodów sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz jego głównych podsektorów oraz ich główne składniki zgodnie z ich klasyfikacją gospodarczą;
 - (iii) odpowiednie informacje na temat wydatków sektora instytucji rządowych i samorządowych według funkcji, w szczególności na obronność;
 - (iv) opis i określenie ilościowe środków po stronie wydatków i po stronie dochodów, które mają zostać uwzględnione w budżecie;
 - (v) załącznik zawierający metodologię i założenia oraz wszelkie inne stosowne parametry stanowiące podstawę prognoz budżetowych;
- c) informacje na temat przeszłej i prognozowanej sytuacji finansowej Ukrainy w sektorze instytucji rządowych i samorządowych, w podziale na kwartały i na lata, w tym:
- (i) informacje na temat sytuacji w zakresie płynności (saldo gotówkowe) sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz jego głównych podsektorów;
 - (ii) amortyzacja długu;
 - (iii) strategia emisji długu;
 - (iv) inne rodzaje długu tworzące i zmniejszające przepływy;
 - (v) stan zaległych płatności i jego prognozowane zmiany;
- d) informacje na temat realizacji pomocy przyznanej wcześniej w ramach pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy, w tym wszelkich odzyskanych środków finansowych;
- e) informacje na temat planowanych potrzeb w zakresie rzeczowej pomocy wojskowej;
- f) na podstawie budżetu Ukrainy i przewidywanego zapotrzebowania na rzeczową pomoc wojskową, przewidywanych potrzeb w zakresie finansowania zewnętrznego w okresie objętym ukraińską strategią finansową, w tym podziału kwot w tym budżecie niezbędnych na realizację celów określone w art. 2 ust. 2. Podział ten zawiera wartość produktów związanych z obronnością, które mają zostać zakupione poza Unią i Ukrainą;
- g) przyznane i oczekiwane finansowanie zewnętrzne i rzeczowa pomoc wojskowa w momencie przedłożenia ukraińskiej strategii finansowej na okres nią objęty, w tym podział kwot tego finansowania zewnętrznego, które mają zostać wykorzystane zgodnie z celami określonymi w art. 2 ust. 2;
- h) na podstawie informacji zawartych w lit. f) i g) niniejszego ustępu – oczekiwana luka w finansowaniu zewnętrznym, w odniesieniu do której Ukraina ubiega się o pomoc w ramach pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy zgodnie z tą ukraińską strategią finansową, w tym podział kwot tej oczekiwanej luki w finansowaniu zewnętrznym na cele określone w art. 2 ust. 2; oraz
- i) w celu wsparcia wieloletnich wydatków na podstawie rozdziału IV niniejszego rozporządzenia – informacje na temat potencjalnych wieloletnich potrzeb i odpowiadającego im budżetu.

3. Ukraina może przedkładać zaktualizowane ukraińskie strategie finansowe do czasu udostępnienia maksymalnej kwoty pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy, o której mowa w art. 4 ust. 1, w ramach pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy zgodnie z art. 8.

Artykuł 7

Ocena Komisji dotycząca Ukraińskiej strategii finansowej

1. Komisja bez zbędnej zwłoki ocenia Ukraińską strategię finansową przedłożoną zgodnie z art. 6.
2. Przeprowadzając ocenę, o której mowa w ust. 1, Komisja działa w ścisłej współpracy z Ukrainą. Komisja może zgłaszać uwagi lub zwracać się o dodatkowe informacje, w tym weryfikując informacje z państwami członkowskimi, państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi. Ukraina przekazuje wszelkie wymagane dodatkowe informacje i w razie potrzeby może zmienić Ukraińską strategię finansową, w tym po jej przedłożeniu.
3. Komisja ocenia Ukraińską strategię finansową, a w szczególności:
 - a) kompletność, wykonalność i spójność Ukraińskiej strategii finansowej z podstawowymi założeniami;
 - b) spójność informacji zawartych w Ukraińskiej strategii finansowej ze źródłami zewnętrznymi, w tym z niedawnymi przeglądami MFW oraz informacjami przekazanymi przez Platformę darczyńców na rzecz Ukrainy i grupę kontaktową ds. obrony Ukrainy;
 - c) spójność oczekiwanej luki w finansowaniu zewnętrznym z następującym orientacyjnym podziałem pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy:
 - (i) 30 000 000 000 EUR na pomoc makrofinansową zgodnie z rozdziałem III niniejszego rozporządzenia lub na pomoc budżetową w formie pożyczki, która ma zostać zrealizowana w ramach Instrumentu na rzecz Ukrainy zgodnie z rozdziałem III rozporządzenia (UE) 2024/792;
 - (ii) 60 000 000 000 EUR na wsparcie potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego zgodnie z rozdziałem IV niniejszego rozporządzenia;
 - d) spełnienie warunku wstępnego określonego w art. 5 ust. 1.
4. W przypadku pozytywnej oceny Ukraińskiej strategii finansowej Komisja niezwłocznie przedkłada wniosek dotyczący decyzji wykonawczej Rady zgodnie z art. 8.
5. W przypadku negatywnej oceny Ukraińskiej strategii finansowej Komisja niezwłocznie informuje o tym Ukrainę, podając uzasadnienie swojej oceny. Negatywna ocena nie uniemożliwia Ukrainie przedłożenia zmienionej Ukraińskiej strategii finansowej.
6. W przypadku gdy Komisja oceni aktualizację Ukraińskiej strategii finansowej, zastosowanie ma niniejszy artykuł.

Artykuł 8

Decyzja wykonawcza Rady

1. W przypadku gdy Komisja pozytywnie oceni Ukraińską strategię finansową lub jej aktualizację, Komisja przedkłada Radzie wniosek dotyczący decyzji wykonawczej w sprawie udostępnienia pomocy finansowej i gospodarczej.
2. Decyzja wykonawcza Rady, o której mowa w ust. 1:
 - a) określa kwotę pomocy, która ma zostać udostępniona Ukrainie, aby pomóc w realizacji Ukraińskiej strategii finansowej, w tym kwotę tej pomocy dostępnej:
 - (i) na pomoc budżetową w formie pożyczki, która ma zostać wdrożona zgodnie z rozdziałem III rozporządzenia (UE) 2024/792;

- (ii) na pomoc makrofinansową zgodnie z rozdziałem III niniejszego rozporządzenia;
 - (iii) na wsparcie potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego zgodnie z rozdziałem IV niniejszego rozporządzenia;
- b) określa maksymalną liczbę i orientacyjną wartość transz pomocy dostępnych na potrzeby pomocy makrofinansowej zgodnie z rozdziałem III niniejszego rozporządzenia.
3. Przy określaniu kwot pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy, które mają zostać udostępnione:
- a) przestrzega się maksymalnej kwoty dostępnej na pożyczkę na potrzeby wsparcia Ukrainy, przewidzianej w art. 4 ust. 1;
 - b) uwzględnia się potrzebę zapewnienia sprawiedliwego podziału obciążeń z innymi darczyńcami w zakresie zaspokajania potrzeb finansowych Ukrainy;
 - c) w przypadku pomocy budżetowej wskazuje się, w jakim zakresie regularna pomoc budżetowa może być udzielana w formie pożyczki realizowanej zgodnie z rozdziałem III rozporządzenia (UE) 2024/792 lub jako pomoc makrofinansowa zgodnie z rozdziałem III niniejszego rozporządzenia, stosownie do przypadku.
4. Rada przyjmuje decyzję wykonawczą, o której mowa w ust. 1, bez zbędnej zwłoki.

Artykuł 9

Komplementarność i koordynacja

1. Wdrażając pożyczkę na potrzeby wsparcia Ukrainy, Komisja działa w ścisłej współpracy z Ukrainą, państwami członkowskimi, odpowiednimi organami międzynarodowymi i darczyńcami na rzecz Ukrainy, w szczególności za pośrednictwem Platformy darczyńców na rzecz Ukrainy i grupy kontaktowej ds. obrony Ukrainy, aby zapewnić spójne i konsekwentne podejście podmiotów wspierających Ukrainę w celu zaspokojenia jej potrzeb w zakresie pomocy finansowej i gospodarczej. Komisja korzysta przy tym z wiedzy fachowej ESDZ.
2. Art. 5, 7, 13, 14, 15 i art. 23 ust. 1 lit. b) niniejszego rozporządzenia stosuje się zgodnie z decyzją 2010/427/UE.

ROZDZIAŁ III

POMOC BUDŻETOWA W FORMIE POMOCY MAKROFINANSOWEJ

Artykuł 10

Cel

1. Pomoc makrofinansowa przyczynia się do pokrycia luki Ukrainy w finansowaniu zidentyfikowanej w pozytywnie ocenionej ukraińskiej strategii finansowej.
2. Przekazywaniem pomocy zarządza Komisja na podstawie swojej oceny warunku wstępnego określonego w art. 5 ust. 1, oraz zadowalającej realizacji warunków dotyczących polityki zawartych w protokole ustaleń, o którym mowa w art. 11.

Artykuł 11

Protokół ustaleń

1. W odniesieniu do zatwierdzonych kwot pomocy makrofinansowej, o których mowa w art. 8 ust. 2 lit. a) pkt (ii), Komisja uzgadnia z Ukrainą warunki dotyczące polityki, z którymi ma być powiązana pomoc makrofinansowa. Te warunki dotyczące polityki określa się w protokole ustaleń.

2. Warunki dotyczące polityki powinny zawierać solidne i ambitne zobowiązania w zakresie reform, w tym zobowiązania mające w szczególności na celu zwiększenie mobilizacji dochodów w celu zaspokojenia potrzeb finansowych Ukrainy oraz wyeliminowanie pierwotnych przyczyn korupcji w finansach publicznych, m.in. poprzez poprawę stabilności i jakości wydatków publicznych oraz zwiększenie skuteczności, przejrzystości i rozliczalności systemów zarządzania finansami publicznymi. W stosownych przypadkach zobowiązania te muszą być spójne z programami realizowanymi przez Ukrainę we współpracy z MFW, a w razie potrzeby ich zasięg może być większy. Komisja regularnie monitoruje postępy w wypełnianiu tych zobowiązań.

3. Komisja zatwierdza podpisanie protokołu ustaleń i zmian do niego w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 27 ust. 3.

ROZDZIAŁ IV

POMOC NA WSPARCIE POTENCJAŁU UKRAIŃSKIEGO PRZEMYSŁU OBRONNEGO

Artykuł 12

Cel

1. Pomoc na wsparcie potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego ma na celu umożliwienie Ukrainie przeprowadzenia pilnych i dużych inwestycji publicznych wspierających ukraiński przemysł obronny i jego integrację z europejskim przemysłem obronnym w odpowiedzi na obecną sytuację kryzysową i w następstwie tej sytuacji. Pomoc ta przyczynia się w szczególności do rekonstrukcji, odbudowy i modernizacji ukraińskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego w celu zwiększenia jej gotowości przemysłu obronnego, z uwzględnieniem jej stopniowej przyszłej integracji z europejską bazą technologiczno-przemysłową sektora obronnego oraz poprzez wspieranie terminowej dostępności produktów związanych z obronnością i innych produktów do celów obronnych, w drodze współpracy między Unią a Ukrainą.

2. Działania, wydatki i środki wspierające potencjał ukraińskiego przemysłu obronnego są powiązane z produktami związanymi z obronnością lub innymi produktami do celów obronnych i mają za zadanie:

- a) przyspieszyć dostosowanie przemysłu obronnego Ukrainy do zmian strukturalnych, między innymi poprzez tworzenie i zwiększanie jego zdolności produkcyjnych, a także powiązane działania wspierające;
- b) poprawić terminową dostępność produktów związanych z obronnością lub innych produktów do celów obronnych dla Ukrainy, m.in. poprzez skrócenie czasu realizacji dostaw, rezerwację przedziałów czasowych na produkcję lub gromadzenie zapasów produktów związanych z obronnością lub innych produktów do celów obronnych, produktów pośrednich lub surowców; lub
- c) zacieśnić współpracę transgraniczną między europejską bazą technologiczno-przemysłową sektora obronnego a ukraińską bazą technologiczno-przemysłową sektora obronnego, z uwzględnieniem wzmocnienia przemysłu obronnego i potrzeb Ukrainy w zakresie zamówień w dziedzinie obronności, co umożliwi zamienność produktów związanych z obronnością lub innych produktów do celów obronnych wytwarzanych przez ukraiński przemysł obronny i europejski przemysł obronny.

Artykuł 13

Kwalifikowalność

1. Działania, wydatki i środki wspierające potencjał ukraińskiego przemysłu obronnego dotyczące produktów związanych z obronnością oraz innych produktów do celów obronnych kwalifikują się do pomocy, pod warunkiem że spełniają warunki kwalifikowalności określone w niniejszym artykule.

2. Produkty związane z obronnością muszą należeć do jednej z następujących kategorii:

- a) kategoria pierwsza: amunicja i pociski; systemy artyleryjskie, w tym zdolności do precyzyjnych głębokich uderzeń; zdolności w zakresie walki naziemnej i ich systemy wsparcia, w tym wyposażenie żołnierzy i broń piechoty; małe drony (klasa NATO 1) i powiązane systemy antydronowe; ochrona infrastruktury krytycznej; cyberbezpieczeństwo; oraz mobilność wojskowa, w tym kontrmobilność;

b) kategoria druga: systemy obrony przeciwlotniczej i przeciwrakietowej; morskie zdolności nawodne i podwodne; drony inne niż małe (klasy NATO 2 i 3) oraz powiązane systemy antydronowe; czynniki warunkujące potencjał sił, takie jak między innymi strategiczny transport powietrzny, tankowanie w powietrzu, systemy C4ISTAR, a także aktywa kosmiczne i usługi kosmiczne; ochrona aktywów kosmicznych; sztuczna inteligencja i walka elektroniczna.

3. Działania, wydatki i środki wspierające potencjał ukraińskiego przemysłu obronnego dotyczące produktów związanych z obronnością lub innych produktów do celów obronnych nie mogą być sprzeczne z interesami Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony ustalonymi w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) na podstawie tytułu V TUE, w tym nie mogą być sprzeczne z poszanowaniem zasady stosunków dobrosąsiedzkich ani z celami określonymi w art. 2 niniejszego rozporządzenia.

4. Produkty związane z obronnością są produkowane zgodnie z następującymi warunkami:

a) producenci i podwykonawcy zaangażowani w produkcję produktów związanych z obronnością muszą mieć siedzibę i posiadać zarządcze struktury wykonawcze w Unii, w państwie EOG–EFTA lub w Ukrainie. Nie mogą podlegać kontroli ze strony państwa trzeciego, które nie jest państwem EOG–EFTA lub Ukrainą, ani innego podmiotu z państwa trzeciego, który nie ma siedziby w Unii, w państwie EOG–EFTA ani Ukrainie;

b) na zasadzie odstępstwa od lit. a), w celu uwzględnienia współpracy przemysłowej z partnerami spoza UE, do pomocy kwalifikują się produkty związane z obronnością, w których produkcji uczestniczy podwykonawca, któremu przydzielono od 15 % do 35 % wartości zamówienia i który nie ma siedziby lub nie posiada zarządczych struktur wykonawczych w Unii, państwie EOG–EFTA lub w Ukrainie, pod warunkiem że spełniony jest co najmniej jeden z następujących warunków:

(i) między producentem a tym podwykonawcą przed dniem 28 maja 2025 r. ustanowiono bezpośredni stosunek umowny dotyczący produktu związanego z obronnością; lub

(ii) producent zobowiązuje się do zbadania, w ciągu dwóch lat, wykonalności zastąpienia wkładu dostarczonego przez tego podwykonawcę alternatywnym, wolnym od ograniczeń oraz spełniającym wymogi techniczne i czasowe wkładem pochodzącym z Unii, państwa EOG–EFTA lub Ukrainy;

c) na zasadzie odstępstwa od lit. a) niniejszego ustępu kwalifikują się do pomocy produkty związane z obronnością, w których produkcji uczestniczą producenci lub podwykonawcy mający siedzibę w Unii i kontrolowani przez inne państwo trzecie niebędące państwem EOG–EFTA ani Ukrainą lub inny podmiot z państwa trzeciego niemający siedziby w Unii, państwie EOG–EFTA ani Ukrainie, jeżeli ten producent lub podwykonawca został poddany monitorowaniu w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/452⁽²⁵⁾ oraz, w razie potrzeby, odpowiednim środkiem ograniczającym ryzyko lub jeżeli ten producent lub podwykonawca zapewnia gwarancje zgodnie z lit. d) niniejszego ustępu, zweryfikowane przez państwo członkowskie, w którym ma on siedzibę;

d) gwarancje, o których mowa w lit. c) niniejszego ustępu, muszą zapewniać, aby uczestnictwo wykonawcy lub podwykonawcy w produkcji produktu związanego z obronnością nie było sprzeczne z interesami Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony ustalonymi w ramach WPZiB na podstawie tytułu V TUE. W szczególności gwarancje te muszą potwierdzać, że do celów działań, wydatków i środków istnieją środki zapewniające, aby:

(i) kontrola nad producentem lub podwykonawcą nie była sprawowana w sposób ograniczający lub zawężający jego zdolność do prowadzenia wspieranych działań, wydatków i środków; oraz

⁽²⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/452 z dnia 19 marca 2019 r. ustanawiające ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii (Dz.U. L 79 I z 21.3.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>).

- (ii) dostęp niestowarzyszonego państwa trzeciego lub podmiotu z niestowarzyszonego państwa trzeciego do informacji niejawnych lub szczególnie chronionych dotyczących wytwarzanego produktu związanego z obronnością był uniemożliwiony, a pracownicy lub inne osoby biorące udział w produkcji produktu związanego z obronnością posiadali krajowe poświadczenie bezpieczeństwa wydane przez państwo członkowskie, w stosownych przypadkach, zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi;
- e) infrastruktura, obiekty, aktywa oraz zasoby producentów i podwykonawców biorących udział w produkcji produktów związanych z obronnością muszą znajdować się na terytorium państwa członkowskiego, państwa EOG–EFTA lub Ukrainy. W przypadku gdy producenci lub podwykonawcy biorący udział w produkcji produktów związanych z obronnością nie mają łatwo dostępnej alternatywy ani odpowiedniej infrastruktury, obiektów, aktywów i zasobów na terytorium państwa członkowskiego, państwa EOG–EFTA lub Ukrainy, mogą korzystać ze swojej infrastruktury, obiektów, aktywów i zasobów znajdujących się lub przechowywanych poza tymi terytoriami, pod warunkiem że takie wykorzystanie nie narusza interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony;
- f) producentów i podwykonawców biorących udział w produkcji produktów związanych z obronnością można uznać za spełniających warunki kwalifikowalności, o których mowa w niniejszym ustępie, w przypadku gdy spełnili równoważne warunki na mocy rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1092⁽²⁶⁾, (UE) 2021/697⁽²⁷⁾, (UE) 2023/1525⁽²⁸⁾ lub (UE) 2023/2418⁽²⁹⁾ lub na mocy rozporządzenia (UE) 2025/1106 oraz pod warunkiem że żadne późniejsze zmiany nie podważają spełnienia tych warunków;
- g) koszt komponentów pochodzących spoza Unii, państw EOG–EFTA oraz Ukrainy nie może przekraczać 35 % szacowanych kosztów komponentów produktu związanego z obronnością. Żaden komponent nie może być pozyskiwany z państwa trzeciego naruszającego interesy Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony;
- h) w przypadku produktów związanych z obronnością należących do kategorii drugiej, o których mowa w ust. 2 lit. b) niniejszego artykułu, producenci mają możliwość decydowania, bez ograniczeń nałożonych przez państwa trzecie lub podmioty z państw trzecich, o określeniu, dostosowaniu i rozwoju projektu zamawianego produktu związanego z obronnością, z uwzględnieniem prawnej możliwości zastąpienia lub usunięcia komponentów podlegających ograniczeniom nałożonym przez państwa trzecie lub podmioty z państw trzecich.

Na potrzeby akapitu pierwszego niniejszego ustępu termin „podwykonawcy biorący udział w produkcji produktów związanych z obronnością” oznacza dowolny podmiot prawny, który dostarcza kluczowych czynników produkcji, posiadających unikalne cechy niezbędne do działania produktu związanego z obronnością, któremu przydzielono co najmniej 15 % wartości zamówienia, i który potrzebuje dostępu do informacji niejawnych w celu wykonania umowy.

5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 i 4 oraz przy zapewnieniu pełnej zgodności z ust. 3, w przypadku gdy istnieje pilna potrzeba dostawy danego produktu związanego z obronnością wynikająca z rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, zamówienie na produkt związany z obronnością, który nie spełnia jednego lub większej liczby warunków określonych w ust. 2 i 4, kwalifikuje się do pomocy finansowej na podstawie niniejszego rozdziału, jeżeli:

- a) nie istnieje równoważny produkt odpowiadający tej pilnej potrzebie, który spełnia warunki określone w ust. 2 i 4, lub nie jest on dostępny w wymaganej skali, a czas realizacji dostawy tego produktu nie jest adekwatny w związku z pilnym charakterem sytuacji i najpilniejszymi potrzebami operacyjnymi Ukrainy; lub

⁽²⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1092 z dnia 18 lipca 2018 r. ustanawiające Europejski program rozwoju przemysłu obronnego mający na celu wspieranie konkurencyjności i zdolności innowacyjnych przemysłu obronnego Unii (Dz.U. L 200 z 7.8.2018, s. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj>).

⁽²⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/697 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Obronny i uchylające rozporządzenie (UE) 2018/1092 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

⁽²⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1525 z dnia 20 lipca 2023 r. w sprawie wspierania produkcji amunicji (ASAP) (Dz.U. L 185 z 24.7.2023, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj>).

⁽²⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2418 z dnia 18 października 2023 r. w sprawie ustanowienia instrumentu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez zamówienia realizowane na zasadzie współpracy (EDIRPA) (Dz.U. L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj>).

- b) czas realizacji dostawy takiego produktu związanego z obronnością jest znacznie krótszy niż w przypadku produktu związanego z obronnością, który spełniałby warunki określone w ust. 2 i 4 niniejszego artykułu, nawet gdyby ten produkt związany z obronnością był przedmiotem wniosku priorytetowego, o którym mowa w art. 19.

W takim przypadku Ukraina przekazuje informacje, do których ma racjonalny dostęp, aby wykazać, że warunki stosowania tego odstępstwa są spełnione. Komisja po konsultacji z grupą ekspertów, o której mowa w art. 15, sprawdza te informacje bez zbędnej zwłoki.

Zamówień na produkty związane z obronnością od producentów mających siedzibę w państwach trzecich innych niż państwa EOG–EFTA i Ukraina udziela się wyłącznie w przypadku, gdy w Unii, państwach EOG–EFTA i Ukrainie nie są dostępne alternatywy, na warunkach określonych w akapicie pierwszym lit. a) i b). W kontekście akapitu pierwszego lit. a) i b) informacje te obejmują zobowiązanie prawne do przestrzegania czasu realizacji dostawy.

Komisja zatwierdza odstępstwa, o których mowa w niniejszym ustępie, w drodze aktów wykonawczych, działając zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 27 ust. 3.

6. W stosownych przypadkach uczestniczące państwa członkowskie zapewniają, aby postępowania o udzielenie zamówienia i zamówienia na inne produkty do celów obronnych wynikające z zamówień otrzymujących wsparcie w ramach pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy zawierały odpowiednie warunki kwalifikowalności w celu ochrony interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony.

7. Na zasadzie odstępstwa od ust. 4 wkłady zgodnie z ust. 8 lit. e) wykorzystuje się zgodnie z warunkami kwalifikowalności danego programu unijnego.

8. Działania, wydatki i środki dotyczące produktów związanych z obronnością lub innymi produktami do celów obronnych realizuje się zgodnie z jedną z następujących metod realizacji:

- a) zamówienia udzielane przez Ukrainę, z zastrzeżeniem zatwierdzenia zamówienia i dostawy przez Komisję lub uczestniczące państwa członkowskie. Ukraina jest odpowiedzialna za takie zamówienia zgodnie z prawem ukraińskim, przy czym zatwierdzenia dokonywane przez Komisję lub uczestniczące państwa członkowskie obejmują wrywkowe kontrole dokumentacji umownej, faktur i świadectw dostawy, kontrole fizyczne u dostawców oraz fizyczną weryfikację dostaw;
- b) zamówienia udzielane przez Ukrainę, które są zamówieniami realizowanymi na zasadzie współpracy zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2025/1106;
- c) umowy między Ukrainą a państwami członkowskimi lub Europejską Agencją Obrony (EDA);
- d) umowy w sprawie zamówień publicznych między Ukrainą a organizacjami międzynarodowymi lub międzyrządowymi; lub
- e) wkłady Ukrainy do Instrumentu Wsparcia Ukrainy ustanowionego rozporządzeniem (UE) 2025/2643, ram inwestycyjnych dla Ukrainy ustanowionych rozporządzeniem (UE) 2024/792 w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania lub innych programów unijnych.

Działania, wydatki i środki związane z innymi produktami do celów obronnych mogą być również realizowane w drodze zamówień udzielanych przez Ukrainę w przypadku zamówień o wartości poniżej 7 000 000 EUR, pod warunkiem zapewnienia należytego zarządzania finansami i ochrony interesów finansowych Unii.

9. Umowy zawierane przez Ukrainę dotyczące zamówień, umów lub wkładów, o których mowa w ust. 8, są kwalifikowalne, jeżeli zostały podpisane po dniu 14 stycznia 2026 r., pod warunkiem że są one zgodne z niniejszym artykułem.

10. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 26 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia przez rozszerzenie kwalifikowalności na państwa trzecie – inne niż państwa EOG–EFTA i Ukraina – które nie naruszają interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony, pod warunkiem że te państwa trzecie zawarły z Unią umowę zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) 2025/1106. Każdy akt delegowany określa, w odniesieniu do każdego z danych państw trzecich, do których produktów związanych z bezpieczeństwem ma zastosowanie niniejszy przepis. Po wejściu w życie takiego aktu delegowanego uznaje się, że dane państwo trzecie zostało ujęte wśród państw EOG–EFTA i Ukrainy na potrzeby art. 13 ust. 4 w odniesieniu do tych produktów związanych z obronnością.

11. Niezależnie od ust. 10 Rada, działając na podstawie wniosku Komisji, może przyjąć akt wykonawczy w celu stwierdzenia, że dane państwo trzecie inne niż państwa EOG–EFTA i Ukraina, które nie narusza interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony i które nie zawarło umowy z Unią zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) 2025/1106, spełnia następujące łączne warunki:

- a) zobowiązało się do wniesienia sprawiedliwego i proporcjonalnego wkładu finansowego na poczet kosztów finansowania zewnętrznego pożyczki, współmiernego do wartości zamówień udzielonych podmiotom mającym siedzibę w tym państwie trzecim. Taki wkład ma formę środków pieniężnych wnoszonych na poczet dotacji na pokrycie kosztów finansowania zewnętrznego na podstawie umowy o przyznanie wkładu między tym państwem trzecim a Unią. Stanowi on zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 2 lit. e) rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509;
- b) zawarło z Unią partnerstwo w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony; oraz
- c) udziela Ukrainie znacznego wsparcia finansowego i wojskowego.

W akcie wykonawczym Rady precyzuje się – w odniesieniu do każdego z takich państw trzecich – do których produktów związanych z obronnością ma mieć zastosowanie niniejszy przepis, z uwzględnieniem warunków określonych w niniejszym ustępie.

Po wejściu w życie aktu wykonawczego Rady uznaje się, że dane państwo trzecie zostało ujęte wśród państw EOG-EFTA i Ukrainy na potrzeby art. 13 ust. 4 w odniesieniu do tych produktów związanych z obronnością.

Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, może zmienić wniosek Komisji i przyjąć zmieniony tekst w drodze decyzji wykonawczej.

Artykuł 14

Harmonogramy dotyczące produktów

1. W odniesieniu do zatwierdzonych kwot pomocy na wsparcie potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego, o których mowa w art. 8 ust. 2 lit. a) pkt (iii), Ukraina sporządza harmonogram dla każdego działania, wydatku lub środka związanego z produktem związanym z obronnością lub innym produktem do celów obronnych, w odniesieniu do których zamierza wystąpić o pomoc. W harmonogramie tym określa się:

- a) opis produktu związanego z obronnością lub innego produktu do celów obronnych; oraz
- b) informacje na temat zgodności z art. 13.

2. Ukraina konsultuje harmonogram z Komisją w celu zapewnienia zgodności z art. 13. Jeżeli Ukraina nie określi metody realizacji zgodnie z art. 13 ust. 8 lub jeżeli Komisja uzna, że alternatywna metoda realizacji jest bardziej oszczędna, wydajna lub skuteczna, Komisja może zaproponować Ukrainie metodę realizacji. Proponując Ukrainie najwłaściwszą metodę realizacji, Komisja bierze pod uwagę terminowość dostawy danego produktu związanego z obronnością lub innego produktu do celów obronnych, działania, wydatków lub środka, dostępne ceny, wcześniejsze doświadczenia związane z tą metodą realizacji oraz, w uzasadnionych przypadkach, wcześniejsze doświadczenia z producentami w ramach tej metody realizacji. Ustalając, czy alternatywna metoda realizacji będzie bardziej oszczędna, lub analizując dostępne ceny, Komisja bierze pod uwagę współfinansowanie, które ma zostać zapewnione przez państwa członkowskie.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu Ukraina nie jest zobowiązana do sporządzenia harmonogramu realizacji zgodnie z art. 13 ust. 8 akapit pierwszy lit. e).

*Artykuł 15***Grupa Ekspertów ds. Potencjału Ukraińskiego Przemysłu Obronnego**

1. Aby wesprzeć realizację pomocy na rzecz wsparcia potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego, Komisja powołuje Grupę Ekspertów ds. Potencjału Ukraińskiego Przemysłu Obronnego.
2. Oprócz przedstawicieli Komisji, ESDZ i EDA w skład Grupy Ekspertów ds. Potencjału Ukraińskiego Przemysłu Obronnego wchodzi przedstawiciele uczestniczących państw członkowskich i państw EOG–EFTA. Państwom trzecim, o których mowa w art. 13 ust. 10, zezwala się na wyznaczenie przedstawicieli. W stosownych przypadkach Ukrainę zaprasza się na posiedzenia Grupy Ekspertów ds. Potencjału Ukraińskiego Przemysłu Obronnego.
3. Grupa Ekspertów ds. Potencjału Ukraińskiego Przemysłu Obronnego zapewnia doradztwo, wiedzę fachową i wsparcie w zakresie produktów związanych z obronnością i innych produktów do celów obronnych, w zakresie metody realizacji, odstępstw na podstawie art. 13 ust. 5 i harmonogramów dotyczących produktów.

*Artykuł 16***Zarządzanie pomocą na rzecz wsparcia potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego**

Ukraina otwiera specjalny rachunek wyłącznie w celu zarządzania otrzymaną pomocą finansową i gospodarczą na wsparcie potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego. Następujące zasady mają zastosowanie do tego rachunku:

- a) wszystkie płatności z tytułu zamówień lub umów, które są wymagane w celu udzielenia pomocy na rzecz wsparcia potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego, są dokonywane z tego rachunku;
- b) Komisji przyszuje się prawa do monitorowania tego rachunku;
- c) w terminie 10 dni roboczych od końca każdego miesiąca Ukraina przekazuje Komisji miesięczne sprawozdanie zawierające następujące informacje:
 - (i) datę i kwotę każdej płatności dokonanej z rachunku w poprzednim miesiącu;
 - (ii) nazwę odbiorcy każdej płatności;
 - (iii) opis celu każdej płatności oraz jej związku z zamówieniami lub umowami przedłożonymi we wnioskach o środki finansowe;
 - (iv) wszelkie inne informacje, których Komisja może zasadnie zażądać.

*Artykuł 17***Monitorowanie realizacji**

1. Komisja monitoruje realizację pomocy w celu wsparcia potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego, w szczególności w zakresie dostaw produktów, zgodnie z niniejszym artykułem.
2. W przypadku zamówień udzielanych przez Ukrainę zgodnie z art. 13 ust. 8 akapit pierwszy lit. a), które są zatwierdzane przez Komisję, Komisja stosuje w odniesieniu do nich proces walidacji.
3. W przypadku zamówień udzielanych przez Ukrainę zgodnie z art. 13 ust. 8 akapit pierwszy lit. a), które są zatwierdzane przez uczestniczące państwa członkowskie, uczestniczące państwo członkowskie monitoruje realizację zamówień i dostawy zgodnie z tym przepisem oraz składa sprawozdanie Komisji.
4. W przypadku zamówień udzielanych przez Ukrainę zgodnie z art. 13 ust. 8 akapit pierwszy lit. b) uczestniczące państwa członkowskie, które biorą udział w takim zamówieniu realizowanym na zasadzie współpracy, monitorują realizację zamówienia i dostawy oraz składają sprawozdania Komisji. W przypadku gdy w kontekście zamówienia realizowanego na zasadzie współpracy na podstawie rozporządzenia (UE) 2025/1106 nieuczestniczące państwo członkowskie zgadza się na związanie się zasadami kwalifikowalności określonymi w niniejszym rozporządzeniu i na ich stosowanie, zapewnia ochronę interesów finansowych Unii i jest instytucją zamawiającą działającą w imieniu pozostałych państw, Ukraina wymaga – jako warunek udziału tego nieuczestniczącego państwa członkowskiego – aby monitorowało ono realizację zamówienia i dostawy oraz składało sprawozdania Komisji.

5. W przypadku umów między Ukrainą a uczestniczącymi państwami członkowskimi zgodnie z art. 13 ust. 8 akapit pierwszy lit. c) uczestniczące państwo członkowskie monitoruje wdrożenie umowy i dostawy oraz składa sprawozdanie Komisji. W przypadku umów między Ukrainą a nieuczestniczącymi państwami członkowskimi zgodnie z art. 13 ust. 8 akapit pierwszy lit. c) Ukraina zawrze w takich umowach obowiązki odpowiedniego nieuczestniczącego państwa członkowskiego dotyczące związania się zasadami kwalifikowalności określonymi w niniejszym rozporządzeniu i ich stosowania, zapewnienia ochrony interesów finansowych Unii oraz monitorowania wdrażania umowy i dostawy, a także składania sprawozdań Komisji.
6. W przypadku umów między Ukrainą a EDA zgodnie z art. 13 ust. 8 akapit pierwszy lit. c) EDA monitoruje wdrażanie umowy i dostawy oraz składa sprawozdanie Komisji.
7. W przypadku umów w sprawie zamówień między Ukrainą a organizacjami międzynarodowymi lub międzyrządowymi zgodnie z art. 13 ust. 8 akapit pierwszy lit. d) Ukraina zawrze w takich umowach w sprawie zamówień publicznych zobowiązania odpowiednich organizacji międzynarodowych lub międzyrządowych do monitorowania realizacji zamówień i dostaw oraz do składania sprawozdań Komisji.
8. Ust. 1–7 niniejszego artykułu nie stosuje się do zamówień udzielanych przez Ukrainę zgodnie z art. 13 ust. 8 w odniesieniu do działań, wydatków i środków powiązanych z innymi produktami do celów obronnych o wartości poniżej 7 000 000 EUR. Ukraina regularnie składa jednak Komisji sprawozdania na temat sposobu monitorowania realizacji tych zamówień i dostaw. Komisja przeprowadza kontrole oparte na analizie ryzyka.
9. Jeżeli Ukraina powiadomi Komisję o braku realizacji zamówienia lub umowy zgodnie z art. 20 ust. 2 lit. g) lub Komisja uzyska informację o niedostarczeniu produktów na podstawie niniejszego artykułu lub o niewykorzystaniu środków na rachunku, o którym mowa w art. 16, Komisja podejmuje współpracę z Ukrainą w celu zmiany przeznaczenia tych środków zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 18

Zmiana umów ramowych lub zamówień

1. W przypadku gdy działania, wydatki i środki odnoszące się do produktów związanych z obronnością są realizowane w Unii za pomocą metod, o których mowa w art. 13 ust. 8 akapit pierwszy lit. b) lub c), zasady przewidziane w ust. 2–4 niniejszego artykułu mają zastosowanie do istniejącej umowy ramowej lub zamówienia, których przedmiotem jest zakup produktów związanych z obronnością i które są wykorzystywane w tej metodzie realizacji i nie przewidują możliwości ich istotnej zmiany. Stosując ust. 2 i 3 niniejszego artykułu, instytucja zamawiająca, która zawarła umowę ramową lub udzieliła zamówienia, musi uzyskać uprzednią zgodę przedsiębiorstwa, z którym zawarła umowę ramową lub któremu udzieliła zamówienia.
2. Instytucja zamawiająca uczestniczącego państwa członkowskiego może zmienić istniejącą umowę ramową lub zamówienie na produkty związane z obronnością, jeżeli przedsiębiorstwo, z którym zawarto umowę lub któremu udzielono zamówienia, spełnia kryteria równoważne z kryteriami określonymi w art. 13 ust. 4 i 5 niniejszego rozporządzenia, w celu dodania Ukrainy jako strony tej umowy ramowej lub tego zamówienia.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. 29 ust. 2 akapit trzeci dyrektywy 2009/81/WE instytucja zamawiająca uczestniczącego państwa członkowskiego może dokonać istotnych zmian w ilościach określonych w umowie ramowej lub zamówieniu, których szacunkowa wartość przekracza progi określone w art. 8 dyrektywy 2009/81/WE, jeżeli przedsiębiorstwo, z którym zawarto umowę lub któremu udzielono zamówienia spełnia kryteria równoważne kryteriom określonym w art. 13 ust. 4–5 niniejszego rozporządzenia, oraz w zakresie, w jakim zmiana ta jest absolutnie niezbędna do zastosowania ust. 2 niniejszego artykułu.
4. Na potrzeby obliczenia wartości, o której mowa w ust. 3, aktualizowana wartość jest punktem odniesienia, w przypadku gdy zamówienie zawiera klauzulę indeksacji.

5. Instytucja zamawiająca, która zmieniła umowę ramową lub zamówienie w przypadkach, o których mowa w ust. 2 lub 3 niniejszego artykułu, publikuje odpowiednie ogłoszenie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* zgodnie z art. 32 dyrektywy 2009/81/WE.

6. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 i 3, zastosowanie ma zasada równości praw i obowiązków między instytucjami zamawiającymi będącymi stronami umowy ramowej lub zamówienia, w szczególności w odniesieniu do kosztu dodatkowych zamawianych ilości.

Artykuł 19

Dobrowolne priorytetowe traktowanie produktów związanych z obronnością

1. Wyłącznie na potrzeby niniejszego rozporządzenia i w przypadku, gdy Ukraina napotyka poważne trudności z zawarciem lub wykonaniem umowy na dostawę produktów związanych z obronnością, które są pilnie potrzebne i spełniają wymogi kwalifikowalności określone w art. 13 ust. 4 lub 5, dany podmiot gospodarczy może, wspólnie z uczestniczącym państwem członkowskim, na którego terytorium znajduje się zakład produkcyjny tego podmiotu, zwrócić się do Komisji z wnioskiem o zastosowanie działania priorytetyzującego w celu priorytetowego potraktowania określonego zamówienia takich produktów wytwarzanych przez ten podmiot gospodarczy.

2. Wspólny wniosek, o którym mowa w ust. 1, obejmuje następujące elementy:

- a) pierwotny wniosek Ukrainy;
- b) wykaz produktów, które mają być objęte działaniem priorytetyzującym, ich specyfikacje oraz ilości, w jakich mają być dostarczone;
- c) terminy, w których zakończona ma zostać dostawa produktów związanych z obronnością;
- d) dowody na to, że dany podmiot gospodarczy nie może zrealizować wniosku Ukrainy, o którym mowa w lit. a), o ile nie zostanie zastosowane działanie priorytetyzujące; oraz
- e) wskazanie uczciwej i rozsądnej ceny, przy której można zastosować działanie priorytetyzujące, a także elementów uzasadniających tę cenę.

3. Po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w ust. 1, Komisja ocenia go bez zbędnej zwłoki.

4. Komisja opiera ocenę, o której mowa w ust. 3, na obiektywnych, rzeczowych, wymiernych i uzasadnionych danych w celu ustalenia, czy takie priorytetowe traktowanie jest niezbędne do zaradzenia poważnym trudnościom, o których mowa w ust. 1.

5. Jeżeli z oceny, o której mowa w ust. 3, wynika, że priorytetowe traktowanie jest niezbędne, Komisja przyjmuje w drodze aktu wykonawczego działanie priorytetyzujące, określające:

- a) podstawę prawną wniosku priorytetowego, do której musi zastosować się podmiot gospodarczy;
- b) wykaz produktów będących przedmiotem wniosku priorytetowego, ich specyfikacje oraz ilości, w jakich mają być dostarczone;
- c) terminy, w których ma zostać zrealizowany wniosek priorytetowy;
- d) beneficjentów wniosku priorytetowego;
- e) zakres zobowiązań umownych, względem których dany wniosek priorytetowy ma pierwszeństwo;

- f) wyłączenie odpowiedzialności umownej na warunkach określonych w ust. 7; oraz
- g) kary przewidziane w ust. 12–18 za niewypełnienie obowiązków wynikających ze tego aktu wykonawczego.

Akt wykonawczy, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 27 ust. 3.

6. Działanie priorytetyzujące, o którym mowa w ust. 5:

- a) jest realizowane po uczciwej i rozsądnej cenie, która odpowiednio uwzględnia koszty utraconych korzyści ponoszone przez podmiot gospodarczy ze względu na realizację działania priorytetyzującego, w stosunku do istniejących zobowiązań umownych; oraz
- b) ma pierwszeństwo przed wszelkimi zobowiązaniami umownymi wynikającymi z prawa prywatnego lub publicznego dotyczącymi produktów związanych z obronnością objętych działaniem priorytetyzującym, na warunkach określonych w akcie wykonawczym, o którym mowa w ust. 5.

7. Podmiot gospodarczy, w odniesieniu do którego zastosowano działanie priorytetyzujące zgodnie z ust. 5, nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek naruszenie zobowiązania umownego, które podlega prawu danego uczestniczącego państwa członkowskiego, pod warunkiem że:

- a) naruszenie zobowiązania umownego jest absolutnie niezbędne do zapewnienia zgodności z wymaganym priorytetowym traktowaniem;
- b) zastosowano się do aktu wykonawczego, o którym mowa w ust. 5; oraz
- c) wyłącznym celem wniosku, o którym mowa w ust. 1, nie było uniknięcie w sposób nieuzasadniony wcześniejszego zobowiązania do wykonania świadczenia na podstawie prawa prywatnego lub publicznego.

8. Podmiot gospodarczy, w odniesieniu do którego zastosowano działanie priorytetyzujące, może zwrócić się do Komisji o zmianę aktu wykonawczego, o którym mowa w ust. 5, jeżeli uzna to za należycie uzasadnione ze względu na jedną z następujących podstaw:

- a) podmiot gospodarczy nie jest w stanie zrealizować działania priorytetyzującego z powodu niewystarczającego potencjału produkcyjnego lub niewystarczających zdolności produkcyjnych, również w sytuacji preferencyjnego traktowania wniosku;
- b) realizacja działania priorytetyzującego stanowiłaby nadmierne obciążenie ekonomiczne dla podmiotu gospodarczego i narażałaby go na szczególne trudności.

9. Podmiot gospodarczy przekazuje wszelkie istotne i uzasadnione informacje, aby umożliwić Komisji ocenę zasadności wniosku o zmianę, o którym mowa w ust. 8.

10. Na podstawie analizy przyczyn i dowodów przedstawionych przez podmiot gospodarczy Komisja może, po przeprowadzeniu konsultacji z uczestniczącym państwem członkowskim, na którego terytorium znajduje się odpowiedni zakład produkcyjny danego podmiotu gospodarczego, oraz po uzyskaniu uprzedniej zgody tego państwa, zmienić swój akt wykonawczy w celu częściowego lub całkowitego zwolnienia danego podmiotu gospodarczego z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu.

11. Jeżeli podmiot gospodarczy, po wyraźnym wyrażeniu zgody na priorytetowe traktowanie zamówień, o które zwróciła się Komisja, umyślnie lub w wyniku rażącego zaniedbania nie wywiązuje się z obowiązku priorytetowego traktowania tych zamówień, podlega on karze pieniężnej określonej w ust. 12–18, z wyjątkiem sytuacji, gdy:

- a) podmiot gospodarczy nie jest w stanie wykonać wniosku priorytetowego z powodu niewystarczającego potencjału produkcyjnego lub niewystarczającej zdolności produkcyjnej, bądź ze względów technicznych; lub

- b) wykonanie lub zakończenie zlecenia stanowiłoby nadmierne obciążenie ekonomiczne dla podmiotu gospodarczego i narażałoby go na szczególne trudności, w tym na znaczne ryzyko dla ciągłości działania.

Dochody z kar pieniężnych stanowią zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509 na rzecz programu pomocy zewnętrznej, do którego kwalifikuje się Ukraina.

12. Jeżeli Komisja uzna to za konieczne i proporcjonalne, może – w drodze aktów wykonawczych – nakładać na podmioty gospodarcze kary pieniężne w wysokości nieprzekraczającej 300 000 EUR, jeżeli podmiot gospodarczy umyślnie lub w wyniku rażącego zaniedbania nie wywiązuje się z obowiązku realizacji wniosku priorytetowego na podstawie niniejszego artykułu.

Akty wykonawcze, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 27 ust. 3.

13. Przed podjęciem decyzji na podstawie ust. 12 Komisja zapewnia danemu podmiotowi gospodarczemu możliwość złożenia wyjaśnień zgodnie z ust. 15. Komisja uwzględni wszelkie należyte uzasadnienia przedstawione przez podmiot gospodarczy w celu ustalenia, czy nałożenie kary pieniężnej jest konieczne i proporcjonalne.

14. Ustalając kwotę kary pieniężnej, Komisja bierze pod uwagę charakter, wagę i czas trwania naruszenia, w tym to, czy podmiot gospodarczy częściowo zrealizował zamówienie priorytetowe lub wniosek priorytetowy.

15. Przed podjęciem decyzji na podstawie ust. 12 Komisja zapewnia, aby dane podmioty gospodarcze miały możliwość przedstawienia uwag dotyczących:

a) wstępnych ustaleń Komisji, w tym w każdej kwestii, w której Komisja zgłosiła zastrzeżenia;

b) środków, które Komisja może zamierzać wprowadzić w świetle wstępnych ustaleń zgodnie z lit. a) niniejszego ustępu.

16. Dane podmioty gospodarcze mogą przedstawić Komisji swoje uwagi do jej wstępnych ustaleń w terminie wyznaczonym przez Komisję we wstępnych ustaleniach, przy czym termin ten nie może być krótszy niż 14 dni roboczych.

17. Podstawą nałożenia przez Komisję kar pieniężnych mogą być wyłącznie zastrzeżenia, co do których dane podmioty gospodarcze mogły przedstawić swoje uwagi.

18. Jeżeli Komisja poinformowała dane podmioty gospodarcze o swoich wstępnych ustaleniach, o których mowa w ust. 15, udziela ona, na wniosek, dostępu do akt Komisji na warunkach wynegocjowanego ujawnienia, z zastrzeżeniem uzasadnionego interesu podmiotów gospodarczych w zakresie ochrony ich tajemnic handlowych lub w celu zachowania tajemnic handlowych lub innych informacji poufnych jakiegokolwiek osoby. Prawo dostępu do akt sprawy nie obejmuje informacji poufnych i dokumentów wewnętrznych Komisji ani organów uczestniczących państw członkowskich, w szczególności korespondencji między Komisją a organami uczestniczących państw członkowskich. Niniejszy ustęp nie uniemożliwia Komisji ujawnienia i wykorzystania informacji koniecznych do udowodnienia naruszenia.

19. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla praw uczestniczących państw członkowskich do ochrony ich podstawowych interesów bezpieczeństwa zgodnie z art. 346 ust. 1 lit. b) TFUE.

ROZDZIAŁ V
FINANSOWANIE I WDRAŻANIE

Artykuł 20

Umowa w sprawie pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy

1. Szczegółowe warunki finansowe pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy określa umowa w sprawie pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy.
2. Oprócz elementów określonych w art. 223 ust. 4 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509 umowa w sprawie pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy przewiduje, że:
 - a) pożyczka na potrzeby wsparcia Ukrainy jest pożyczką z ograniczonym regresem, która staje się wymagalna i płatna z chwilą wystąpienia zdarzenia inicjującego spłatę określonego w lit. j);
 - b) Ukraina zapewnia Unii prawo do przedmiotu zabezpieczenia w odniesieniu do swojego roszczenia wobec Rosji o zapłatę reparacji jako zabezpieczenie pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy. Wartość tego prawa do przedmiotu zabezpieczenia jest w każdym momencie równa wartości środków wypłaconych w ramach pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy;
 - c) prawa, obowiązki i zobowiązania przewidziane w umowie ramowej w ramach Instrumentu na rzecz Ukrainy, o której mowa w art. 9 rozporządzenia (UE) 2024/792, mają zastosowanie do umowy w sprawie pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy i określonych w niej środków finansowych;
 - d) kwotę pomocy, o której mowa w art. 8 ust. 2 lit. a) pkt (i) niniejszego rozporządzenia, wdraża się zgodnie z rozdziałem III rozporządzenia (UE) 2024/792, z wyjątkiem przepisów dotyczących czasu trwania i spłaty pożyczki, w tym dotacji na pokrycie kosztów finansowania zewnętrznego, o której mowa w art. 22, które to kwestie ma regulować niniejsze rozporządzenie;
 - e) Ukraina korzysta z tych samych systemów zarządzania i kontroli, które zaproponowano w Planie Ukrainy ustanowionym na podstawie rozporządzenia (UE) 2024/792, w tym po upływie okresu dostępności, o którym mowa w art. 6 ust. 2 tego rozporządzenia;
 - f) Komisja ma prawo do monitorowania działań, wydatków i środków na podstawie rozdziału IV niniejszego rozporządzenia, które są realizowane przez władze ukraińskie w całym cyklu projektu;
 - g) Ukraina ma niezwłocznie powiadomić Komisję, jeżeli projekt zamówienia lub umowy finansowany z pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy nie zostaje wdrożony;
 - h) Ukraina w dalszym ciągu spełnia warunek wstępny określony w art. 5 ust. 1;
 - i) Ukraina nie wycofuje żadnych środków wprowadzonych na podstawie innych bieżących lub wcześniejszych instrumentów wsparcia zapewnianych przez Unię lub MFW w zakresie zwalczania korupcji;
 - j) Ukraina jest odpowiedzialna za spłatę kwoty głównej pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy w terminie 30 dni, jeżeli spełniony jest którykolwiek z następujących warunków, z których każdy stanowi na potrzeby niniejszego rozporządzenia zdarzenie inicjujące spłatę:
 - (i) otrzymanie przez Ukrainę środków pieniężnych tytułem reparacji wojennych, odszkodowań lub jakiegokolwiek rozliczenia finansowego od Rosji, do wysokości kwoty takiego rozliczenia;

- (ii) upływanie 90 dni od otrzymania przez Ukrainę aktywów niepieniężnych tytułem reparacji wojennych, odszkodowań lub jakiegokolwiek rozliczenia finansowego od Rosji, z wyjątkiem terytoriów, do kwoty takiego rozliczenia, która ma zostać ustalona w drodze niezależnej wyceny. Na wniosek Ukrainy Komisja może przedłużyć ten termin, jeżeli jest to odpowiednio uzasadnione;
 - (iii) naruszenie przez Ukrainę lit. h); lub
 - (iv) stwierdzono, że w związku z zarządzaniem pożyczką na potrzeby wsparcia Ukrainy Ukraina podjęła jakąkolwiek czynność stanowiącą nadużycie finansowe lub korupcję bądź jakąkolwiek inną nielegalną działalność naruszającą interesy finansowe Unii;
- k) Ukraina jest zobowiązana do spłaty pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy:
- (i) w przypadku gdy warunki określone w lit. j) pkt (i) oraz (ii) są spełnione – w wysokości wartości pieniężnej reparacji wojennych, odszkodowań lub jakichkolwiek rozliczeń finansowych od Rosji, równej części niespłaconej pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy w stosunku do sumy wartości niespłaconej pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy, wszelkich niespłaconych pożyczek reparacyjnych udzielonych przez członków grupy G-7 oraz wszelkich niespłaconych zobowiązań z tytułu pożyczek ERA;
 - (ii) w przypadku gdy warunki określone w lit. j) pkt (iii) są spełnione – w wysokości całkowitej niespłaconej kwoty pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy;
 - (iii) w przypadku gdy warunek określony w lit. j) pkt (iv) jest spełniony – w wysokości kwoty nadużycia finansowego, korupcji lub wszelkiej innej nielegalnej działalności naruszającej interesy finansowe Unii;
- l) wszelkie kwoty pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy nieobjęte zobowiązaniem, o którym mowa w lit. k), mają pozostać w mocy do czasu wystąpienia przyszłych zdarzeń inicjujących spłatę;
- m) w przypadku płatności lub odzyskania środków Ukraina wskazuje odpowiednie płatności z pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy, które są spłacane lub odzyskiwane;
- n) Unia ma prawo do wykorzystania rosyjskich aktywów immobilizowanych w Unii na potrzeby spłaty pożyczki, przy zachowaniu pełnej zgodności z prawem unijnym i międzynarodowym;
- o) Ukraina ma zapewnić, aby postępowania o udzielenie zamówienia i zamówienia na inne produkty do celów obronnych wynikające z zamówień otrzymujących wsparcie w ramach pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy zawierały odpowiednie warunki kwalifikowalności w celu ochrony interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony.

Umowa w sprawie pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy obejmuje również wszelkie inne wymogi niezbędne do wdrożenia pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy, w tym wymogi niezbędne do wykonania art. 17 niniejszego rozporządzenia.

3. Naruszenie warunków umowy w sprawie pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy stanowi dla Komisji podstawę do zawieszenia lub anulowania, w całości lub w części, wypłaty raty lub transz. Naruszenie warunków spłaty określonych w umowie w sprawie pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy stanowi dodatkowo podstawę do tego, by całość lub część pozostającej do spłaty kwoty pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy stała się wymagalna i płatna.

4. Umowę w sprawie pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy udostępnia się, na żądanie, równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

*Artykuł 21***Wniosek o środki finansowe**

1. W celu otrzymania pomocy finansowej i gospodarczej Ukraina przedkłada Komisji należycie uzasadniony wniosek o środki finansowe. Ukraina może przedłożyć Komisji taki wniosek o środki finansowe co do zasady sześć razy w roku.
2. W przypadku pomocy budżetowej w formie pożyczki, która ma zostać wdrożona w trybie określonym w rozdziale III rozporządzenia (UE) 2024/792, wniosek o środki finansowe przedkładany jest zgodnie z rozdziałem III rozporządzenia (UE) 2024/792.
3. W przypadku pomocy makrofinansowej zgodnie z rozdziałem III niniejszego rozporządzenia, do wniosku o środki finansowe dołącza się sprawozdanie zgodnie z postanowieniami protokołu ustaleń.
4. W odniesieniu do pomocy na wsparcie potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego zgodnie z rozdziałem IV niniejszego rozporządzenia:
 - a) wniosek o środki finansowe może dotyczyć wielu produktów. W odniesieniu do każdego produktu objętego wnioskiem o środki finansowe, wniosek taki zawiera zamówienie lub umowę zgodnie z art. 13 oraz harmonogram zgodny z art. 14. Takie zamówienia lub umowy mogą być podpisane lub w formie ostatecznego projektu;
 - b) jeżeli we wniosku o środki finansowe wnioskuje się o finansowanie na kwotę przekraczającą 20 % kwoty udostępnionej zgodnie z decyzją wykonawczą Rady, o której mowa w art. 8, Ukraina przedstawia szczegółowe uzasadnienie, w tym dotyczące wpływu na przyszłe wnioski o środki finansowe na podstawie tej decyzji wykonawczej.

*Artykuł 22***Dotacja na pokrycie kosztów finansowania zewnętrznego**

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 223 ust. 4 lit. e) rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509 i z zastrzeżeniem dostępności zasobów Unia może ponosić koszty finansowania zewnętrznego pożyczki udzielonej Ukrainie, które w przeciwnym razie obciążałyby Ukrainę („dotacja na pokrycie kosztów finansowania zewnętrznego”). Koszty te obejmują koszty usług (koszty finansowania, koszty zarządzania płynnością oraz koszty obsługi ogólnych kosztów administracyjnych związanych z zaciąganiem i udzielaniem pożyczek).
2. Ukraina może co roku zwracać się o udzielenie dotacji na pokrycie kosztów finansowania zewnętrznego. Komisja może udzielić dotacji na pokrycie kosztów finansowania zewnętrznego w kwocie nieprzekraczającej limitów środków udostępionych w ramach procedury budżetowej.

*Artykuł 23***Decyzja o uruchomieniu pomocy**

1. O uruchomieniu pomocy decyduje Komisja, przy czym jest to uzależnione od jej oceny spełnienia następujących wymogów:
 - a) w przypadku pomocy makrofinansowej:
 - (i) warunku wstępnego określonego w art. 5 ust. 1;
 - (ii) zadowalającego spełnienia warunków dotyczących polityki określonych w protokole ustaleń; oraz
 - (iii) zapewnienia zgodności z umową w sprawie pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy, o której mowa w art. 20;

- b) w przypadku pomocy na wsparcie potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego:
- (i) warunku wstępnego określonego w art. 5 ust. 1;
 - (ii) potwierdzenia, że zamówienia lub umowy dotyczą produktów zgodnych z art. 13 oraz że Komisja nie wyraża sprzeciwu wobec metod realizacji;
 - (iii) potwierdzenia, że Ukraina zasadniczo przestrzega etapów jakościowych i ilościowych określonych w załączniku do decyzji wykonawczej Rady (UE) 2024/1447⁽³⁰⁾ oraz dokonanych w nich zmian;
 - (iv) zapewnienia zgodności z obowiązkami, o których mowa w art. 16, oraz z umową w sprawie pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy, o której mowa w art. 20; oraz
 - (v) w niezbędnym zakresie – adekwatności szczegółowego uzasadnienia Ukrainy, z uwzględnieniem sytuacji w Ukrainie oraz dostępnego zadeklarowanego i oczekiwanego finansowania zewnętrznego.

W przypadku pomocy budżetowej w formie pożyczki, która ma zostać wdrożona w trybie określonym w rozdziale III rozporządzenia (UE) 2024/792, uruchomienie pomocy odbywa się zgodnie z rozdziałem III rozporządzenia (UE) 2024/792.

2. Z zastrzeżeniem przestrzegania kwoty dostępnej pomocy przewidzianej w decyzji wykonawczej Rady przyjętej zgodnie z art. 8, w przypadku, gdy Komisja pozytywnie oceni wniosek o środki finansowe, bez zbędnej zwłoki przyjmuje ona decyzję zezwalającą na wypłatę pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy. W przypadku pomocy na wsparcie potencjału ukraińskiego przemysłu obronnego kwota, która ma zostać wypłacona, jest równa wartości zamówień lub umów zawartych we wniosku o środki finansowe.
3. Komisja może podjąć decyzję, o której mowa w ust. 2, w odniesieniu do ust. 1 lit. a) i b) łącznie lub indywidualnie.
4. W przypadku, gdy Komisja oceni wniosek o środki finansowe negatywnie, bez zbędnej zwłoki informuje o tym Ukrainę, podając uzasadnienie swojej oceny. Negatywna ocena nie uniemożliwia Ukrainie złożenia nowego wniosku o środki finansowe.

Artykuł 24

Finansowanie pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy

1. W celu sfinansowania pomocy w ramach pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy Komisja jest upoważniona, w imieniu Unii, do pożyczania niezbędnych środków na rynkach kapitałowych lub od instytucji finansowych zgodnie ze zróżnicowaną strategią finansowania, o której mowa w art. 224 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509.
2. Operacje zaciągania i udzielania pożyczek w związku z pożyczką na potrzeby wsparcia Ukrainy przeprowadza się w euro.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. 31 ust. 3 zdanie drugie rozporządzenia (UE) 2021/947 pomoc finansowa udzielona Ukrainie w ramach pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy nie może być wspierana z gwarancji na działania zewnętrzne. Nie tworzy się rezerw na pożyczkę na potrzeby wsparcia Ukrainy i, na zasadzie odstępstwa od art. 214 ust. 1 rozporządzenia (UE, Euratom) 2024/2509, nie ustala się wskaźnika zasilenia rezerw.

⁽³⁰⁾ Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2024/1447 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zatwierdzenia oceny Planu Ukrainy (Dz.U. L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

Artykuł 25

Stosowanie przepisów dotyczących informacji niejawnych i informacji szczególnie chronionych

1. Informacje niejawne tworzone, przetwarzane, przechowywane, wymieniane lub udostępniane na podstawie niniejszego rozporządzenia są chronione zgodnie z przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa określonymi w decyzji Komisji (UE, Euratom) 2015/444⁽³¹⁾ lub w umowie między państwami członkowskimi Unii Europejskiej, zebranymi w Radzie, w sprawie ochrony informacji niejawnych wymienianych w interesie Unii, stosownie do przypadku.
2. Komisja korzysta z zabezpieczonego systemu wymiany w celu ułatwienia wymiany informacji niejawnych i informacji szczególnie chronionych między Komisją a Ukrainą i, w stosownych przypadkach, uczestniczącymi państwami członkowskimi.
3. Komisja ma dostęp do informacji, w tym informacji niejawnych, niezbędnych do wykonywania zadań powierzonych jej na mocy niniejszego rozporządzenia, w szczególności na potrzeby weryfikowania warunków wypłaty płatności oraz przeprowadzania kontroli, przeglądów, audytów, dochodzeń, sprawozdań, a także kontroli i audytów, o których mowa w art. 20.
4. Informacje otrzymane w wyniku stosowania niniejszego rozporządzenia są wykorzystywane wyłącznie do celu, w którym o nie wystąpiono.
5. Komisja i uczestniczące państwa członkowskie zapewniają ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa i tajemnicy handlowej oraz innych informacji wrażliwych, otrzymanych i wygenerowanych w wyniku stosowania niniejszego rozporządzenia, zgodnie z prawem Unii i odpowiednimi przepisami prawa krajowego.

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 26

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 13 ust. 10, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia 6 marca 2026 r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 13 ust. 10, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

⁽³¹⁾ Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2015/444 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (Dz.U. L 72 z 17.3.2015, s. 53, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj>).

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 13 ust. 10 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 27

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet przedstawicieli uczestniczących państw członkowskich. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. EDA jest zapraszana do przedstawiania komitetowi swoich opinii i wiedzy fachowej jako obserwator. ESDZ jest również zapraszana do uczestniczenia w pracach komitetu.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 28

Dialog dotyczący pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy

1. Aby usprawnić dialog między instytucjami unijnymi, w szczególności Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją, oraz aby zapewnić większą przejrzystość i rozliczalność, właściwa komisja Parlamentu Europejskiego może wzywać Komisję do udziału w dyskusji w celu omówienia wdrażania niniejszego rozporządzenia.
2. Parlament Europejski może wyrażać swoje poglądy, wydając rezolucje na temat pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy.
3. Komisja uwzględni elementy wynikające z opinii wyrażonych w ramach dialogu dotyczącego pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy, w tym rezolucji Parlamentu Europejskiego, o ile zostały one przedstawione.

Artykuł 29

Informowanie Parlamentu Europejskiego i Rady

1. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o rozwoju sytuacji w zakresie wykonywania niniejszego rozporządzenia, w tym art. 4 ust. 4, art. 6 ust. 1, art. 7 ust. 5, art. 11 ust. 4, art. 20 ust. 3 i art. 23 ust. 2, oraz bez zbędnej zwłoki przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie odpowiednie dokumenty. Informacje przekazane przez Komisję Radzie w kontekście niniejszego rozporządzenia lub jego wdrażania są jednocześnie udostępniane Parlamentowi Europejskiemu, w razie konieczności z zastrzeżeniem uzgodnień dotyczących poufności.
2. Do dnia 30 czerwca 2027 r. i 30 czerwca 2028 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wykonania niniejszego rozporządzenia w poprzednim roku, zawierające ocenę takiego wykonania. Sprawozdanie to zawiera:
 - a) analizę postępów poczynionych we wdrażaniu pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy;
 - b) informacje na temat monitorowania, o którym mowa w art. 17; oraz
 - c) ocenę sytuacji gospodarczej Ukrainy i jej perspektyw gospodarczych, a także ocenę postępów poczynionych we wdrażaniu warunków dotyczących polityki, o których mowa w art. 11 ust. 1.

3. Do dnia 30 czerwca 2029 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z oceny, zawierające ocenę rezultatów i skuteczności udzielonej na podstawie niniejszego rozporządzenia pożyczki na potrzeby wsparcia Ukrainy oraz zakresu, w jakim przyczyniła się ona do osiągnięcia celów pomocy.

Artykuł 30

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

W odniesieniu do tych państw członkowskich, które uczestniczą we wzmocnionej współpracy na mocy decyzji przyjętej na podstawie art. 331 ust. 1 akapit drugi lub trzeci TFUE, niniejsze rozporządzenie jest stosowane od dnia wskazanego w tej decyzji.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w uczestniczących państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia 24 lutego 2026 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicząca

R. METSOLA

W imieniu Rady

Przewodniczący

C. KOMBOS